

Goriška dijaka državna prvaka
v znanju angleškega jezika

Tržaški prefekt obiskal Narodni dom
in sedeže slovenskih organizacij

Šport
TORKOVA PRILOGA
PRIMORSKEGA DNEVNIKA
OD 11. DO 18. STRANI

Malalan
OTTICA OPTIKA

Primorski dnevnik

TOREK, 18. MAJA 2010

št. 116 (19.823) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljami, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobodjenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 040 533382, fax 040 532958

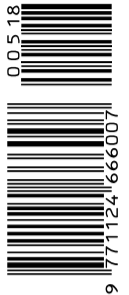
ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

Acetovo voščilo ni vrženo tjavdan

DUŠAN UDOVIČ

Lahko soglašamo z voščilom predsednika Aceta Mermolja svojemu nasledniku na čelu zadruga, kajti nedvomno je res, da bo potreboval veliko sreče. Voščilo ni vrženo tjavdan, odhajajoči predsednik ve, o čem govori. Primorskemu dnevniku je doslej v času, odkar obstaja za druga, uspelo preživeti dokaj uspešno obdobje. Temu je botrovalo predvsem vestno upravljanje ob nizu relativno ugodnih okoliščin. Začeni z dejstvom, da se mehanizem prispevkov, ki jih dnevnik prejema po italijanskem zakonu o založništvu, kljub pogostim grožnjam doslej ni nikoli resneje zataknil.

Zgodbo poznamo. Bile so zamude in klestenja, prispevki so dvajset let vedno enaki, kar pomeni, da jih je objektivno vsako leto manj, a kljub temu se je doslej dalo preživeti, čeprav ne brez žrtev in za ceno velikih naporov vseh, ki so kakorkoli povezani z vsakodnevnim ustvarjanjem dnevnika. Že bližnja prihodnost pa je zelo zaskrbljujoča, kajti ob napovedanih novih trdih finančnih manevrih bodo časopisi težko ušli proračunski sekiri, če smo kolikor toliko realisti. Zato si mora naša skupnost nujno postaviti vprašanje, ali in na kakšen način bo lahko v prihodnosti še premogla svoj dnevnik, za katerega je v en glas od vsepovsod slišati, da je za naše vsakdanje življenje nenadomestljiv, z vsemi mogočimi pripombami vred, kar jih imamo čez njega. Sedaj je čas za resen razmislek o tem, ne takrat, ko bomo že do onemoglosti potunkani v težave.

AFGANISTAN - Napad talibanov v bližini Herata na zahodu države

V napadu na konvoj ubita italijanska vojaka

Druga dva ranjena - Burni politični odzivi v Rimu

OPČINE - Občni zbor zadruga Primorski dnevnik

»Nenadomestljiv«

OPČINE - OPČINE - V prosvetnem domu na Opčinah je v nedeljo zjutraj potekal občni zbor Zadruga Primorski dnevnik, ki je bil tokrat, kot določa statut, volilnega značaja. Poročilo upravnega odbora je podal predsednik Zadruga

Ace Mermolja, ki se je z uvodnimi besedami tudi poslovil od funkcije, potem ko je zadrugi predsedoval za dobo devetih let oziroma za tri mandate.

Mermolja je v poslovnem predgovoru med drugim dejal: »Nekateri za-

puščamo upravni odbor Zadruga, jaz pa predsedniško mesto, kjer mi je bila dana čast biti devet let. Moj čas se je iztekel in voščim nasledniku obilo sreče, ker jo bo tudi potreboval.«

Na 3. strani

HERAT/RIM - V bombni eksploziji, ki je včeraj ob 9.15 po krajevnem času odjeknila v bližini Herata na zahodu Afganistana, sta bila ubita italijanska vojaka, dva pa sta bila ob eksploziji huje ranjena. Italijanski vojaki so bili v oklepem vozilu Lince, ki je bilo v okviru mednarodnega vojaškega konvoja z več kot sto vozili na poti iz Herata proti Bala Murgabu. Incident je sprožil burne odzive v Rimu. Nekateri predstavniki opozicije in Severne lige so se kritično izrazili o vojaški prisotnosti Italije v Afganistanu, a premier Berlusconi in drugi predstavniki vlade so izključili možnost, da bi se Italija umaknila.

Na 24. strani

Mlekarna Planika s
sirarskim muzejem

Na 4. strani

Novinarji iz FJK
pozivajo Berlusconi

Na 6. strani

V šolskem poslopju na
Plešivem slovensko
kulturno središče

Na 19. strani

S koncertom slovo
Sovodenskih deklet

Na 20. strani

Karabinjerji po Raštelu
lovili Črne brate

Na 21. strani

FJK - Volitve Stefano Balloch nov čedajski župan

ČEDAD - V Čedadu je bil včeraj za novega župana izvoljen 33-letni Stefano Balloch, kandidat desnosedinskega zavezništva, medtem ko se je leva sredina predstavila razdeljeno s tremi kandidati. V ostalih od devetih občin videmske in pordenonske pokrajine, kjer so bile volitve, je bilo izvoljeno pet desnosedinskih in štirje levosredinski župani. Volilna udeležba je bila v povprečju 65,16-odstotna, vendar znatno višja v videmski kot pordenonski pokrajini. V Čedadu je dosegla 71,3 odstotka.

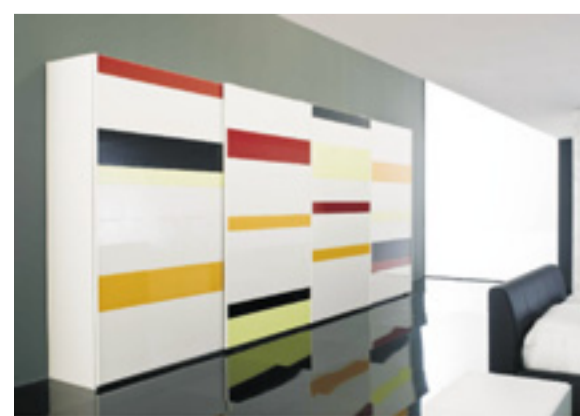
Na 2. strani

POHIŠTVO
KRALJ

PROJEKTIRANJE
IN OPREMLJANJE
NOTRANJNH PROSTOROV

POHIŠTVO
VRATA
STOPNIŠČA
POHIŠTVENI DODATKI
MIZARSTVO

UL. CARSIA, 45
OPČINE
(Nasproti gasilske postaje)
Tel. 040/213579
Fax 040/2159742
e-mail: info@kralj.it

NOVAK SPC d.o.o.

Cesta na Polane 1, 6210 Sežana

Tel: 00386/5 73 12 480 Fax: 00386/5 73 12 482

www.reno-sezana.si urnik: od 8.00 do 12.00 in 13.00 do 17.00 sobota zaprto

IZJEMNA PONUDBA NOVIH VOZIL

Megane Berline 1,6 16V
že za 10.260 €

Scenic 1,6 16V
že za 12.410 €

CLIO 1,2 16V
že za 7.770 €

TWINGO 1,2
že za 6.600 €

Slike so simbolične
Oprema vozil: klima, servo volan, centralno daljinsko zaklepanje, el. paket, radioCD, varnostne blazine, meglenki
Cene vozil so neto brez davka za izvoz v drugo članico EU.

Akcija velja do 30.5.2010

OPČINE - V nedeljo je bil v prosvetnem domu občni zbor zadruga Primorski dnevnik

Pozitivna bilanca, zahtevno delo in zaskrbljenost za negotovo prihodnost

Ace Mermolja: Dnevnik mora vsem pomagati rasti, to ni le poklic ampak poslanstvo - Odobrena bilanca in izvoljen nov odbor

OPČINE - V prosvetnem domu na Opčinah je v nedeljo jutraj potekal občni zbor Zadruga Primorski dnevnik, ki je bil tokrat, kot določa statut, volilnega značaja. Poročilo upravnega odbora je podal predsednik Zadruga Ace Mermolja, ki se je z uvodnimi besedami tudi poslovil od funkcije, potem ko je zadrugi predsedoval za dobo devetih let oziroma za tri mandate.

Mermolja je v poslovnem predgovoru dejal: »Nekateri zapuščamo upravni odbor Zadruga, jaz pa predsedniško mesto, kjer mi je bila dana čast biti devet let. Moj čas se je iztekkel in voščim nasledniku obilo sreče, ker jo bo tudi potreboval.

Upravni odbor Zadruga PD je tudi v tem triletnem obdobju opravil svoje naloge. Primorski dnevnik je redno izhajal, osebe je redno prejemalo plače, vsi so lahko delali, čeprav ne v lahkih razmerah. Kot lastniki smo skrbno sledili delu nadzorovane družbe DZP/PRAE in seveda Primorskemu dnevniku. Opravkov ni bilo malo in zato se iskreno zahvaljujem vsem odbornikom Zadruga in še posebno tistim, ki odhajajo po dolgih letih.

Omenil sem nadzorovano družbo DZP/PRAE. Z njenimi upravitelji smo imeli sistemsko urejene stike, saj so oni direktno upravljali podjetje. Ko

Predsedujoče omizje na nedeljskem občnem zboru

KROMA

31. decembra 2008, ki predstavlja bruto dobiček v višini € 16.604. Če odštejemo sredstva za davke, znaša končni neto dobiček € 10.598. Vrednost proizvodnje je v letu 2008 znašala € 75.253, kar predstavlja € 1.498 manj kot v prejšnjem letu. Vrednost proiz-

vodnje sestavlja skoraj izključno najemnina za glavo Primorskega dnevnika, ki jo zadrugi plačuje nadzorovana družba DZP/PR.A.E. in znaša € 75.000.

Stroški produkcije, znašajo skupno € 59.115, v prejšnjem letu so zna-

šali € 67.647. Zadruga je v prejšnjih letih zaključila pomembne postopke: zaključila izplačilo dolgov in poenostavila odnose z nadzorovano družbo DZP. Posledica tega je, da postajajo iz leta v leto obračuni Zadruga bolj enostavni in skromni.

Glede premoženjskega stanja v bilanci, naj omenimo vrednost naše udeležbe v bilanci v družbi DZP/PR.A.E., ki znaša € 346.482. Znano je, da je Zadruga stoodstotni lastnik družbe DZP, ki je založnik Primorskega dnevnika, in glave časopisa. Zdruga je torej edini lastnik Primorskega dnevnika.

Celota kreditov se je, iz omenjenih razlogov, dodatno znižala od prejšnjih € 51.147, na € 25.135. Razlika s prejšnjo poslovno dobo je omembe vredna in znaša € 26.012, razlika je odvisna od odpisa letnega deleža takoiimenovanih anticipiranih davkov (letni delež € 4.556) in od dejstva, da je bil v prejšnji poslovni dobi nakopičili velik kredit napram davčni upravi (v višini € 24.515), ki je bil v veliki večini (€ 21.456) porabljen za kompenzacijo tekočih dajatev. Likvidna sredstva znašajo € 79.941. Celotna aktiva v obtoke je na dan 31/12/2009 znašala € 109.657 €, torej 11.326 evrov več kot leto prej. V celoti je aktiva narasla iz prejšnjih € 445.036 na € 456.176.

Na pasivni strani premoženjske-

ga stanja se je vrednost glavnice znižala za € 15.879 in znaša sedaj € 130.546. Z razliko od tega, kar velja za druge vrste kapitalskih družb, je glavnica zadrug spremljiva in raste ali pada z vstopom in izstopom članov. V poslovnem letu o katerem poročamo, je Upravni svet s sklepom črtal iz seznama 167 pokojnih članov, vrednost njihovih delnic pa je prenesel v poseben rezervni sklad v višini € 15.931.

»V letu 2009 sta vložila prošnjo in bila sprejeta dva nova člana. Kot že rečeno je upravni svet s sklepom izločil iz seznama članov 167 pokojnikov, podobno preverjanje bo moral nov Upravni svet opravljati v rednih presledkih. Naj na tem mestu spomnim, da velika večina članstva izhaja iz časa ustanovitve Zadruga pred trinajstimi leti, dotok novih pa zdaleč ne pokrije tistih, ki nas iz leta v leto zapuščajajo, je v poročilu upravnega odbora povedal Mermolja in predlagal poročilo odobritev občnemu zboru.

Sledila je predstavitev redne bilance za leto 2009, ki jo je podal predsednik zadruga Livio Valencič, medtem ko je poročilo nadzornega odbora predstavil njegov predsednik Vojko Lovriha. Občni zbor je potem po razpravi z veliko večino glasov odobril poročila in bilanco za leto 2009. (Povzetek razprave, ki je sledila predstavitev nove skupne kandidatne liste za upravni svet, objavljamo v bližnjem uokvirjenem članku). Z veliko večino je bila izvoljena tudi edina kandidatska lista, v kateri so glede na prejšnji devetčlanski odbor štirje novi člani, občni zbor pa je tudi določil honorarje.

Novi odbor Zadruga Primorski dnevnik, izvoljen na nedeljskem občnem zboru

Kufersin Giorgio (Jure)
Ban Tomaž
Corradetti Alessandro
Marsič Marino
Namor Jole
Rustja Matjaž
Valencic Livio
Vogric Andrej
Waltritsch Alessandro (Aleš)

Del udeležencev občnega zbora v openskem prosvetnem domu

KROMA

odhajam, izražam eno željo in sicer, da bi imele vse naše organizacije in ustanove tako kakovostne odbore, kot jih ima DZP/PRAE. Pri zahvalah in pohvalah bom imenoval eno samo ime, to je direktorja DZP/PRAE Pavla Mahorčiča, ker je dragocen motor vsega našega skupnega početja in ker mi je pomagal razumeti ne le delovanje družbe, ampak izjemno zapleten italijanski založniški sistem.

Seveda gre moja zahvala vsem, ki ustvarjajo Primorski dnevnik: danes in včeraj in to celih 65 let. Upam, da sem tudi jaz med njimi. Časopis se kadrovske prenavlja. Obrnil bi se na mlade kolege, ki pričenjajo svoj poklic. Finančna negotovost ni le značilnost Primorskega dnevnika ampak, žal, celotne družbe. Tveganje bo del vašega življenja.

Osebo odvracam cenzuro, ker sem jo izkusil, vendar ima tudi svoboda svoj red in svoja pravila. Primorski dnevnik ni zrcalo, ampak je del naše skupnosti: vsem mora pomagati rasti. Dnevnik ni le poklic ampak poslanstvo, je med drugim dejal Mermolja in dodal, da »odloča tisti, ki je in ne oni, ki godrnja v daljavi a ne najde par ur na leto zato, da pride, pove svoje mnenje in odda svoj glas, tudi če je negativen.«

Mermolja je nato nadaljeval s predstavitevjo ključne bilance na dan

IZ RAZPRAVE - Dnevnik nenadomestljiv dejavnik za vso skupnost

Dobro upravljanje ni dovolj za preživetje Imeti vizijo za prihodnost časopisa

OPČINE - Predsednik založniškega podjetja DZP-PRAERado Race je v razpravi podal informacijo o finančnem stanju časopisa. Doslej so bile vse bilance poslovanja DZP pozitivne, država je bila korektna in prispevki so prihajali (razen dveh zaporednih klestenj po 2% na leto, op. ur.) Vendar vlada velika negotovost glede tega, kaj bo v prihodnosti. Država na vseh področjih krči izdatke, zato postaja vprašanje kočljivo. Vodstvo založbe je vsekakor na delu, da se Primorskemu dnevniku tudi v prihodnje zagotovijo potrebna sredstva. Race pa se je obenem zavzel za racionalizacijo v organizaciji manjšinskih dejavnosti nasploh.

Samo Pahor je v razpravo posegel večkrat in očital vodstvu zadruga proceduralne napake, kritičen pa je bil tudi do pisanja Primorskega dnevnika in očital novinarjem, da ne znajo slovenščine.

O tem, da ima Primorski dnevnik še neizkoriščene možnosti, je govoril Livio Semolič, ki se je zavzel za novo koordinirano akcijo pridobivanja novih naročnikov, zla-

sti na Goriškem. Obenem je postavil vprašanje, ali ni možno racionalizirati stroške za distribucijo časopisa in, ali je s tem v zvezi res bistveno, da dobijo bralci časopis na svoje domove.

Poljanka Dolhar je prebrala dokument, ki ga je odobrila sindikalna skupčina novinarjev (objavljamo ga na sosednji strani). Rudi Pavšič pa začel s čestitko vsem, ki so ob 65-letnici dali svoj doprinos, da ima lahko naša skupnost danes svoj dnevnik s tolikšno tradicijo. Po njegovi oceni je treba gledati v prihodnost, tako mora delati manjšina v celoti in se prilagajati novim časom, tako tudi dnevnik. Pavšič je izrazil oceno, da bi moral dnevnik nuditi več opore manjšini za uveljavljanje pravic in zaščitnega zakona. Kot obsodbe vredno pa je opredelil odsotnost drugih manjšinskih medijev na občnem zboru zadruga. Glede debate o tem, »čigav« da je Primorski dnevnik, pa je dejal, da je časopis predvsem last naročnikov in članov zadruga.

Odgovorni urednik dnevnika Dušan Udovič se je uvodoma zahvalil Acetu Mer-

molji za njegov doprinos in vseskozi korektno odnose, kar velja za ves čas, kar je bil na čelu zadruga. Dotaknil se je aktualnih težav dnevnika, ki izhaja v vse težavnejših okoliščinah. Če doslej ni bilo izgub, gre to pripisati vestnemu upravljanju in neprestanim krčenjem stroškov. Podjetje je prisiljeno zniževati število strani in sodelavcev, ukrepi pa se bodo neizbežno poznali na kakovosti časopisa. Problem je prihodnost časopisa, o kateri je treba imeti jasnejši vizijo. Tu lahko odigra pomembno vlogo manjšinsko gospodarstvo, ki je včasih že uspešno pomagalo dnevniku. Je možno pričakovati, da bo tako tudi v prihodnje? Odgovorni urednik je govoril tudi o vsebini časopisa in apeliral, naj javna razprava ne zdrkne pod civilizacijsko raven, česar vodstvo dnevnika ne more dopustiti.

Senatorka Tamara Blažina je izhajala iz ugotovitve, da je Primorski dnevnik za manjšino nenadomestljiv, zato zasluži pozornost celotne skupnosti. Ne gre le za preživetje časopisa, temveč za to, da se mu omogoči sodoben razvoj. Ko je govor o vse-

bini, je treba razpravo razširiti tudi na druge medije, pomisliti pa je treba tudi na učinkovitejšo komunikacijo z večinskim narodom, tudi s pomočjo spletne strani. Čas križe je za Blažinovo lahko tudi čas za nove priložnosti, kar velja tudi za zakon o založništvu, iz katerega črpa sredstva tudi Primorski dnevnik. Glede zakona je vsekakor treba narediti red, ker je preveč njegovih neupravičenih koristnikov, medtem ko manjšinski dnevnik brez teh sredstev ne bi preživel.

Predsednik Sveta slovenskih organizacij Drago Štoka se je pridružil čestitkam dnevniku ob 65-letnici. Težko si je predstavljati ohranjanje slovenščine med našimi ljudmi brez šol in Primorskega dnevnika. Zato je skrb za jezik Primorskega dnevnika toliko bolj potrebna. Štoka je poudaril, da bo vedno zagovarjal njegov obstoj in razvoj, tako kot tudi njegovo pluralistično rast. Glede prizadevanj za utrditev javnega financiranja pa je dobro, da se Primorski dnevnik nasloni tudi na druge manjšinske dnevnike kot je južnotirolski Dolomiten.

NARODNI DOM - Obisk na pobudo senatorke Tamare Blažina

Tržaški prefekt Giacchetti pripravljen pomagati Slovencem

Krajevni zastopnik italijanske vlade si je ogledal tudi sedeže organizacij v Ulici sv. Frančiška in Ulici Donizetti

»Izkoristite me, jaz sem lahko v okviru svojih pristojnosti posrednik za stike z Rimom,« je predstavnikom slovenskih organizacij dejal tržaški prefekt Alessandro Giacchetti. Prefekt, ki je prišel v Trst januarja letos, je včeraj popoldne v spremstvu senatorke Tamare Blažina (prirediteljice obiska), predsednikov obeh krovnih organizacij in članov upravnega odbora Narodne in študijske knjižnice (NŠK) obiskal Narodni dom v Ulici Filzi, knjižnico, Gregorčičevo dvorano in sedež SKGZ v Ulici sv. Frančiška ter Peterlinovo dvorano, sedež SSO, Novi Glas in Mladiko v Ulici Donizetti.

Predsednik NŠK Viljem Černo je uglednega gosta v Narodnem domu seznanil s pomembnostjo, ki jo ta stavba zavzema v zgodovini in »duši« tržaških Slovencev. Dvorana v pritličju se je s prizadevanji tržaškega rektorja Francesca Peronija in še zlasti njegovega predhodnika Domenica Romea vrnila v slovenske roke, s svojimi sredstvi jo upravlja NŠK, več prostorov pa zaenkrat ni na razpolago. Černo je opozoril na prostorsko stisko skladišč NŠK in spomnil na opcijo sosednjega poslopja (nekda-

Prefekt Alessandro Giacchetti (levo) s predsednikom NŠK Viljemom Černom, člani upravnega odbora in predstavniki krovnih organizacij na sedežu Narodne in študijske knjižnice v Ulici sv. Frančiška

KROMA

nje nesojenega sedeža Tržaške kreditne banke, slednje pa včeraj niso omenjali), za odkup katerega je pred časom kazala svoje zanimanje deželna uprava. Senatorka Tamara Blažina je po-

udarila, da se zakon št. 38 v Narodnem domu ne izvaja v celoti. Glavna skrb pa je ta čas finančna slika v slovenski manjšini. Glede na splošno situacijo na evropskih trgih je zelo možno, da bo italijanski državni proračun prizadet, toda Slovenci s svojo kapilarno organiziranostjo imajo pravico, da si z javnimi sredstvi zagotovijo dostojno raven delovanja. Drago Štoka (SSO), ki je omenil žalostni konec Narodnega doma v letu 1920, je izrazil prepričanje, da bo novi prefekt do Slovencev in njihovih potreb pozoren. Rudi Pavšič (SKGZ) je menil, da je na obmejnem območju prevladal določen optimizem ter da se slovenska in italijanska manjšina skupaj zavzemata za plodnejše stike in razvoj tega območja. Prefekta je opozoril na krčenje prispevkov, ki lahko ta razvoj ohromi.

Prefekt Giacchetti, ki je že obiskal okoliške občine (bil je tudi na Majenci) in se je prav včeraj srečal tudi z generalno konzulko RS Vlasto Valenčič Pelikan, je pripravljen pomagati Slovencem, ki »bogatijo Trst in prispevajo k razvoju tega področja«. Pristavil je, da ekonomska slika v tem trenutku res ni spodbudna, a zakone je treba spoštovati in prefekt ima med svojimi pristojnostmi tudi nalogo, da jamči zakonitost. (af)

ZAPLAVAJ JEZIK Projekt o jezikih uvrščen med boljše v Evropi

Evropski projekt Swim the Language (Zaplavaj jezik), vzgojni načrt, ki je namenjen promociji slovenskega, italijanskega, madžarskega in finskega jezika s pomočjo interneta, je med nominiranci za nagrado, ki jo bodo jutri v Barceloni podelili najboljšemu evropskem projektu na področju vseživljenjskega izobraževanja. Koordinatorica Ariella Cuk, docentka medkulturne komunikacije na Univerzi v Trstu, razlaga, da sta projekt spodbudila Evropska plavalna zveza (LEN) in tržaška družba za medkulturno komunikacijo Leader, sodelovale pa so Univerza na Primorskem, poslovna šola Budapest Business School in finska družba Transmedica. Projekt je ponujal možnost spoznavanja jezikov (oz. »plavanja v jezikih«) s spletnimi igrami, prva nagrada pa je bilo potovanje na olimpijske igre v Pekingu.

Srečanje Cisl o encikliki Caritas in veritate

Na Pomorski postaji bo jutri ob 9.30 javno srečanje o delu in etiki, ki ga prireja deželni sindikat Cisl in Forum, ki združuje katoliške ljudi in združenja. Srečanje bo na temo Ko se ukrepi na delovnem področju usklajujejo z etiko: enciklika Caritas in veritate in se ga bo udeležil tudi državni tajnik sindikata Cisl Raffaele Bonanni. Prireditelji izhajajo iz ugotovitve, da morajo vsi ukrepi v zvezi s sodobnimi izzivi temeljiti na etiki. O tem bodo govorili Franco Blasini (Acli), Roberto Scrocaro (Cdo), Graziano Tilatti (Confartigianato), Nicola Galluà (Confcooperative), Roberto Volpetti (Mcl) in deželna odbornica za delo Alessia Rosolen. Srečanje bo uvedel deželni tajnik sindikata Cisl Giovanni Fania, sledilo bo poročilo tržaške škofa Giampaola Crepaldija.

Srečanje o zdravstvenih centrih Emergency

V veliki dvorani na glavnem sedežu tržaške univerze bo danes ob 18. uri posvet o objektih, ki jih v zdravstvene namene uporablja organizacija Emergency. Srečanje prirejajo prostovoljci človekoljubne organizacije v sodelovanju s fakulteto za arhitekturo. Govor bo o površinah in načrtih, navzoč bo tudi arhitekt Raul Pantaleo, ki je načrtoval kardiokirurški center v Kartumu v Sudanu. Vabljeni so študenti in vsi, ki jih ta tema zanima.

Avtomobil se je prevrnil ob izhodu iz predora

Ob izhodu kraškega predora na hitri cesti, v smeri proti Trstu, je včeraj okrog 13. ure prišlo do prometne nesreče. Mali fiat 600 se je iz še nepojasnjenih vzrokov (agenti prometne policije so včeraj ugotavljali, da ga je najbrž zaneslo zaradi hitrosti) ob izhodu iz galerije v smeri proti Katinari prevrnil. Voznica je utrpela hujši udarec v prsni koš, tako da jo je rešilec službe 118 takoj odpeljal na urgenco. Z meritvami se je na kraju dogodka ukvarjala prometna policija.

Jutri zaprta okenca za izdajanje potnih listov

Okenca za izdajanje potnih listov na tržaški kvesturi in v posameznih komisariatih bodo jutri zaprta zaradi posodobljanja računalniškega sistema. Od četrtega dalje bodo okenca redno odprta.

ULICA FILZI - Mladi ženski v priporu

V trgovinah brskali po žepih strank

Mladi bolgarski državljanki sta v petek popoldne končali v priporu, ker sta v trgovinah tržaškega mestnega središča kradli iz žepov strank. Aretirali so ju policisti mobilnega oddelka. 30 in 23 let stari Bolgarki sta v petek obiskali več trgovin na območju med Korzom Italia in Goldonijevim trgom, v trgovinah sta iskali morebitne žrtve. Iz daljave ju je približno dve uri opazovala policija, kajti prve žrtve tatic so nemudoma telefonirale na kvesturo. Na koncu so ju policisti pričakali ob izhodu iz trgovine z obutvijo v Ulici Filzi. V plaščih sta skrivali pravkar ukradeno denarnico, tisoč evrov, dva digitalna fotoaparata in več parov očal iste znamke. Plen so zasegli, dvojici so nataknili lisice. Policija je s pomočjo očitvecev (ena izmed žrtev je tatici na kvesturi prepoznala) zbrala dokaze za kraji v Ulici Filzi in Korzu Italia.

Kraja na avtobusu št. 15

V soboto okrog 17. ure je neznanec, ki se je peljal z avtobusom št. 15, med Goldonijevim trgom in Ulico Besenghi izmaknil denarnico 79-letni gospe, ki stanuje pri Sv. Vidu. Gospa je krajo prijavila karabinjerjem iz UL Hermet. Povedala jim je, da pogrša 60 evrov in osebne dokumente.

LETNA SKUPŠČINA NOVINARSKEGA SINDIKATA ASSOSTAMPA - Včeraj v Trstu

Novinarji pozivajo Berlusconi in Alfano

Umaknite zakonski osnutek o prisluih! - Zborovanja sta se udeležila državni tajnik Siddi in predsednik Natale - Govor tudi o slovenskih medijih

»Iz Trsta pozivamo ministrskega predsednika Berlusconi in pravosodnega ministra Alfano, naj prekliče zakonski osnutek o prisluih, saj je v nasprotju s svobodo izražanja in pravico do informiranja.«

S temi besedami je Franco Siddi, državni tajnik enotnega novinarskega sindikata FNSI, še enkrat opozoril italijanski vladni vrh, da novinarjem tako imenovani »ddl Alfano« ni všeč. »Premier je napovedal bitko korupciji in celo nov zakonski osnutek za njeno preprečevanje, številnih podkupniških afer pa ne bi bilo brez telefonskih prisluih. Če bi bil osnutek Alfano že veljaven, bi mediji o teh aferah ne mogli poročati.«

Podobnega mnenja je državni predsednik Roberto Natale, ki se je s Siddijem udeležil letne skupščine deželne podružnice FNSI (Assostampa FVG). Natale upa, da začenja javno mnenje razumeti pomen in vrednost prisluih: novinarji jih ne zagovarjajo zato, ker želijo vdirati v zasebno življenje državljanov, škiliti nanje skozi ključavnice. Strinjajo se,

da je treba zaščititi zasebnost ljudi, a tudi, da kaznivih dejanj posameznikov ne gre skrivati: javnost ima pravico vedeti, novinarji imajo dolžnost poročati. Če jim ta ne bo zagotovljena, so pripravljeni na nove protestne akcije, med katerimi je tudi stavka.

Včerašnji občni zbor, ki ga je vodil deželni predsednik Carlo Muscatello, ni bil volilnega značaja. Na dnevnem redu je bilo nekaj manjših statutarnih sprememb in odobritev (pozitivnega) obročna oziroma proračuna, predvsem pa razprava o aktualnih težavah novinarjev. Ob prisluih je bil govor o finančnih težavah deželnih medijev, med katerimi so bili izrecno omenjeni Novi glas, Novi Matjur in Primorski dnevnik, ter o večkrat nevdzdržnih pogojih, v katerih so prisiljeni delati sodelavci večine italijanskih časopisov. Tajnik Siddi je prepričan, da bi morala Evropska unija uvesti direktivo o minimalnih plačah tudi za tako imenovana intelektualna dela. Od založnikov pa je treba zahtevati večje spoštovanje sodelavcev in njihovega dostojanstva. (pd)

Novinarji ne izključujejo stavke, če bo zakonski osnutek Alfano odobren

KROMA

NABREŽINA - Srečanje priredila deželna koordinacija Slovencev Demokratske stranke

O novih učnih smereh in usmerjanju izobraževanja

Posegli sen. Blažina, ravnateljice Pirih, Padovan in Guštin, pokrajinska odbornica Pino ter gospodarstvenika Peric in Šik

Nove višješolske učne smeri: priložnost ali problem? To je bilo izzivalno vprašanje, ki ga je šolnikom, pravzaprav ravnateljicam Mihaeli Pirih, Mileni Padovan in Loredani Guštin, pokrajinski odbornici za šolstvo Adele Pino ter gospodarstvenikom Borisu Pericu in Andreju Šiku postavila deželna koordinacija Slovencev Demokratske stranke v okviru reforme višjih srednjih šol. Srečanje je uvedla senatorka Tamara Blažina, ki se je najprej zaustavila pri vladnih reformah, ki so tudi na šolskem področju ubrale pot krčenja in na tak način povsem prezrli vprašanje celovitosti in kakovosti šol. Pojasnila je, da bo v šolskem letu 2010-11 v Deželi FJK 397 učnih mest manj, to pomeni 3% manj, kar je sicer glede na državno raven eden najnižjih odstotkov. Na slovenskih šolah pa je število zaposlenih ostalo isto, v nasprotnem primeru bi izgubili 12 delovnih mest, je dodala.

Kaj pa nove oz. prenovljene učne smeri? Ali nam zadoščajo? Bodo privabile zadostno število dijakov? Ali sploh odgovarjajo potrebam zaposlovanja oziroma bi morda veljalo razmisliti o drugih smereh? Po mnenju ravnateljice slovenskih višjih srednjih šol v Gorici Mihaele Pirih, kjer so ohranili nespremenjeno ponudbo, velja najprej počakati na celovite informacije tako o pravilniku kot predmetniku. »Šele nato bomo ocenili, ali velja zaprositi za kako spremembo smeri, ki bi zadostila različnim potrebam nižješolcev, ne pa za dodatno smer,« je dejala in poudarila pomen poklicnega usmerjanja, ki nudi dijakom kompetence in zaposljivost.

Ravnateljica zavodov Zois in Stefan Milena Padovan je ocenila, da so se spremembe, ki jih je ponudila reforma višjih srednjih šol, v njenem primeru lotile predvsem zavoda Stefan, kjer so se odločili za spremembo šole iz poklicne v tehnično. »Bolj kot reforma je to racionalizacija - na poklicnem zavodu so na primer črtali mikrospecializacijo, ki je ponujala kakovosten stik s svetom dela,« je potožila Padovanova in poudarila, da imajo materijal Stefana to prednost, da se lahko zaposlijo takoj po maturi. Prepričana je, da naš prostor po-

trebuje tehnične energije, glede na to, kam se evropsko in italijansko gospodarstvo usmerja. Več višješolskih smeri pa bi po njenem mnenju kakovosti šole škodilo. V tem trenutku finančne krize pa bi veljalo razmisliti o skupnem načrtovanju dela na določenih področjih.

Na licejih Prešeren in Slomšek reforma ni prinesla velikih novosti, je pojasnila ravnateljica Loredana Guštin. »Navodila so nasploh nejasna, za vsebine smeri obstajajo le osnutki, neke splošne smernice, ko bomo dobili primerne učbenike, bomo lahko zakorakali v novo šolsko leto.« Spomnila je tudi na prizadevanje za uresničitev nove glasbeno-umetnostne smeri na Slomšku in na poznejše zaplete, za kar bo treba na to smer še čakati. Na dolga prizadevanja za glasbeno-umetnostno smer na liceju Slomšek se je navezala tudi pokrajinska odbornica za šolstvo Adele Pino, ki je v svojem posegu nakazala stanje šolstva v tržaški pokrajini.

Kaj pa povezava šola-gospodarstvo? Po mnenju predsednika KB 1909 Borisa Perica bi morala skupnost skupaj razmisliti o viziji svojega razvoja, tudi v luči razvoja prostora in vse širšega trga dela. Peric je predlagal ureditev celovite javno-zasebne naveze, ki bi usmerjala izobraževanje skupnosti. Združitev šol, zavodov za poklicno izobraževanje in podjetij na primer, ki bi izoblikovali celovit projekt izobraževalnega sistema in ustvarili bodoče kadre. Izobraževanje je namreč prioriteta vseh, perspektiva za prihodnost, saj bodo lahko samo visoko kvalificirani kadri kos izzivom.

Da je treba razmisliti o novem pristopu razvoja kadrov, je na koncu poudaril tudi direktor SDGZ Andrej Šik. Tudi sam je spregovoril o potrebi po strategijah oz. o oblikovanju primernih programov, ki bi izkoristili vse kompetitivne prednosti manjšincev - znanje dveh jezikov in poznanje dveh kultur, na primer. Snovanje strategije, v katero bi bili vpeti vsi dejavniki družbe. »Sicer se zavedam, da je problem racionalizacije grenak sadež, v katerega mora manjšina ugrizniti, vendar je treba postaviti prioritete in na podlagi teh delati.« (sas)

Srečanje v nabrežinski dvorani Igo Gruden

KROMA

GRLJAN - Zanimiva pobuda Znanstvenega imaginarija

Prespali so v muzeju

Okrog štirideset otrok se je odzvalo vabilu muzeja znanosti, spoznavalo eksponate in se igralo

Potem ko so spoznavali eksponate in se preizkušali v raznih igrah, so otroci noč na nedeljo prespali v svojih spalkah

SKD IGO GRUDEN - Drugi spomladanski izlet

Odkrivanje Nabrežine in njene preteklosti

Po Učni poti Nabrežina, šestkilometrski krožni poti, je pohodnike vodil nekdanji ravnatelj NSŠ Igo Gruden Zvonko Legiša - Vpogled v naravoslovne, zgodovinske, kulturne in arhitektonske značilnosti vasi in okolice

Ne ravno spomladansko vreme je v nedeljo zjutraj vseeno privabilo kar precej pohodnikov, ki so se udeležili že drugega spomladanskega izleta v prireditvi SKD Igo Gruden. Po Učni poti Nabrežina, v odkrivanje vasi in njene preteklosti, jih je tokrat vodil nekdanji ravnatelj NSŠ Igo Gruden, sicer glavni pobudnik in duša Učne poti, Zvonko Legiša.

Na krožni šestkilometrski poti, ki letos obhaja častitljivo desetletnico, je Legiša mimo enajstih postaj prikazal zemljepisne, naravoslovne, zgodovinske, kulturne in arhitektonske značilnosti Nabrežine in njene okolice.

Iz razgledišča Pod Oljščico se je obiskovalcem odprl čudovit pogled na nabrežinski breg, vinograde, portič, na Mulo, Skrlo in Nus. Na poti Za Vodico, Brščicah in pod starim Turnom se je marsikdo zamislil ob poslušanju verzov pesmi *Sinku* in *V nabrežinskem bregu*, ki jih je spesnil domači pesnik Igo Gruden in ki jih je Legiša občuteno prebral. Le kje je tisti narodni ponos, da »zemlja ta je naša« in zavest, da »naši dedi spijo v njej«, ki sta marsikje zatajena? Kje so tisti vinogradi, paštni in oljčni nasadi, v katere so stari Nabrežinci dali kri in srce, saj so vodo nosili od doma, »brntače« med trgatvijo pa na hrbtu vse do vasi? Kje so tiste nabrežinske družine, ki so živele od vsakodnevnega truda ribičev z

Kljub čemernemu vremenu, se je izleta udeležilo več vedoželjnih pohodnikov

KROMA

od sonca in soli ožganimi obrazi?

Mimo nabrežinskih plac, Grudnove rojstne hiše in spomenika, ki ga je postavilo pesniku v poklon domače kulturno društvo leta 1978, se je gruča pohodnikov spustila v srce starega dela vasi. Tu je Legiša poudaril, kako se je s časom žal spremenila narodnostna sestava Stare vasi, kako so nekatere nabrežinske družine izumrle, a kljub temu nekatere domačije še trdno

stojijo - M'hčevi, Skon'vi, V'nkar'nčni, Bibni, Rač'vi, Ražm'n'vi so le nekatera izmed imen, ki so jih pohodniki slišali med razlago in opazovanjem streh iz skrl, portalov, kaminov in kamnitih tlakov, nekaterih izvirnih, drugih pa skrbno prenovljenih v duhu spoštovanja kraških dekorativnih in arhitekturnih značilnosti.

Po klancu, ki se vije tik ob robu rodovitne doline Dul in ki velja za naj-

starejšo pot v vasi, je Zvonko Legiša pohodnike vodil v Pulje, edino sklenjeno obdelano območje, in dalje do Liščka in Šiščka. To sta dve dolini, prva velja za največjo tovrstno dolino na Tržaškem Krasu, v drugi pa »spi zdaj pokojno pet tisoč ubitih vojakov« (I. Gruden, Na vojaškem pokopališču). Tudi na tem mestu je Legiša segel po Grudnovih verzih: »Nemci, Slovenci, Taljani, Madžari, Hrvati (...)/

radi prižgali bi luč jim v spomin o vseh svetih / a nad grobovi se s križev ne dajo razbrati / mrtvih imena(...).«

Že pošteno utrujeni, a še vedno vedoželjni, so nedeljski izletniki nato ubrali stezo, ki je speljana okrog vojaškega pokopališča in preko Gradin prišli do Pod meje. Na desni se je razprostiral čudovit pogled na Staro vas in obdelane vinograde v Dulu, na levi pa je kdaj pa kdaj zatulil vlak, ki je sopihal po nabrežinskih k'lu'nah. Kdo ve, če si je kateri izmed pohodnikov, Nabrežinec, takrat požvižgaval znano »Smo vandr'li zdosti, trp'jli smo ku uou / su cjl'i naši mosti, j'h ni nubed'n ukrou ...«

Mimo kamnoseške delavnice, kjer je Legiša spregovoril o zgodovini nabrežinskih kamnolomov, iz katerih so nekoč odmevale pesmi m'cole in p'nčota, se je pohod zaključil pri srednji šoli. Med splošnim odobravanjem izpeklanih pobud, so prav vsi udeleženci izrazili željo, da bi se podobni sprehodi še nadaljevali in s tem dali novega elana odbornikom domačega društva, ki za jesensko sezono snujejo ponovitev sprehoda po Učni poti Nabrežina, še posebno ker se je ravno letos obogatila z še dodatno "uč(e)no" postajo. Srečnega, ki bo pravilno ugotovil, katera postojanka je to, čaka na jenski ponovitvi slastna nagrada ...

Zulejka Paskulin

NEMŠKO DOBRODELNO DRUŠTVO - Mešani mladinski zbor Trst

Kakovostna spomladanska revija mladih pevcev

Deveto srečanje višješolske mladine z dekliskim pevskim zborom Mavrica in mladinskim zborom Coro G

Nastop mladih pevcev nosi vedno v sebi spodbudna sporočila in to predvsem, če druženje ob glasbi spremljajo določena samozavest, znanje in zdrave ambicije. Zato se mešani mladinski pevski zbor Trst vsako leto združi z dvema sorodnima zboroma iz Italije in Slovenije, ki predstavljata vzor kakovostnega delovanja in z njima oblikuje spomladansko revijo, ki je tudi letos potekala v Beethovnovi dvorani Nemškega dobredelnega društva.

Deveto srečanje višješolske mladine je s pozdravom in voščilom uvedel član upravnega odbora Glasbene matice Pavel Zobec, ki je prepustil mikrofon priložnostnima napovedovalcema iz vrst zbora gostiteljev. Člani mešanega pevskega zbora Trst so prvi zapeli v dvojni zasedbi, kar je novost letošnje sezone. »Junior« skupina se je zbrala okrog klavirja, za katerim je sedel Matjaž Zobec, in je zapela nekaj priredb popularnih slovenskih popevk kot sta *Zemlja pleše* ali *Samo milijon*.

Tudi zabavna glasba ima v zborovski izvedbi specifične zahteve, katerim so pevci ugodili s sproščenim in prisrčnim nastopom. Pevci zbora Trst odražajo vedno angažiran in discipliniran pristop k nastopu, ki se je v primeru starejše skupine pokazal najprej v improvizaciji na Trubarjevo temo, ki je nastala na delavnici s priznanim italijanskim strokovnjakom Carlom Pavesejem, nato še z izvedbo dveh skladb iz opusa Adija Daneva, ki ima v njihovem repertoarju že skoraj reprezentančno vlogo. Zborovodkinja Aleksandra Pertot je nato prepustila oder kolegici Jelki Bajec iz Postojne, ki v zadnjih dvanajstih letih uspešno vodi **dekliski zbor Mavrica**. Dekleta so pod njenim mentorstvom osvojila nekaj pomembnih priznanj in so s svojim uglajenim zvokom in ubranim petjem vedno dobrodošle gostje raznih zborovskih revij. Njihov mehak izraz je obarval izbor ljudskih, črnsko-duhovnih, umetnih in popevkarških skladb.

Slovensko zborovstvo ponuja v obmejnem prostoru toliko odličnih referenčnih primerov, da je italijansko zborovstvo splošno premalo poznano in pride do izraza bolj po svojih šibkostih kot po dobrih lastnostih. Obstajajo pa svetli primeri, ki ponujajo možnost plodne konfrontacije. Mednje spada **mladinski zbor Coro G** iz Turina, v katerem Carlo Pavese skrbi za poglobljanje glasbenega znanja svojih pevcev, od učenja osnov zborovskega dirigiranja do odprtega soočanja z različnimi glasbenimi govoricami. Zbor šteje okrog 40 pevcev med 17. in 26. letom starosti, od katerih se jih je približno trideset udeležilo enkratnega gostovanja v Trstu. Zborovodja je že s samimi programskimi izbirami predstavljal usmeritve in nivo delovanja, ki so ga pevci potrdili z obvladanjem stilne raznolikosti, solidne vertikale, natančnega in komunikativnega podajanja. Pavese poudarja v svoji metodi vlogo improvizacijskih postopkov, s katerimi se morajo pevci prepustiti glasbeni igri z aktivnim pristopom in ustvarjalnim občutkom za oblikovanje zvoka in harmonij. Nastop se je začel ravno z improvizacijo na švedsko ljudsko temo, ki se je v neprekinjeni, uvodni celoti povezala še z ganljivo preprostostjo sardinske nabožne pesmi in s švedskim plesom. Stilno prepričljiva je bila tudi izvedba znanega Monteverdijevega *Cantate Domino*, kateremu so sledile še skladbe *Arva Pärta* romantičnega skladatelja Stenhammarja, turinskega sodobnega avtorja Marguttija, nazadnje okusna in zborovskemu izrazu primerna priredba De Andrejeve pesmi. Da je zbor G stičišče različnih glasbenih izmenjav in izkušenj je potrdilo tudi sodelovanje violinista Francesca Nicolaccija in člana zbora Gina Almonda, ki je kot učenec zborovskega dirigiranja imel možnost, da je vodil eno od pesmi na programu.

Na tradicionalni reviji se mladi pevci srečujejo in preizkušajo

KROMA

Pevci v dvorani so navijali za svoje sovrstnike in jih podpirali z navdušenim ploskanjem. »Zunanja« publika

se je ravno tako živela v prijetno vzdušje srečanja, ki se je zaključilo v Pavesejem stilu, ko je tudi tradicionalna

skupna pesem, tokrat Elvisova *Can't help falling in love* združila vse zборе v sklepni improvizaciji. (ROP)

KRIŽ - Vrtec in šola

Otroci in odrasli po poteh Primoža Trubarja

Združenje staršev osnovne šole Alberta Sirka in vrtca Josip Košuta iz Križa je priredilo spomladanski izlet po poteh Primoža Trubarja. Na izlet so se odpravili z dvonadstropnim avtobusom, saj je bilo udeležencev otrok in njihovih staršev kar vsekoli. Najprej so si ogledali Trubarjevo domačijo v Rašici, kjer so učenci poslušali razlage o Primožu Trubarju, nato je sledila delavnica, kjer so izdelali minjurno knjigo. Otroci iz vrtca so si ogledali lutkovno predstavo, nato pa tudi oni izdelali minjurno črko iz papirja. Sledil je ogled gradu Turjak in nato skupno kosilo na kmečkem turizmu v bližini Ribnice. Po kosilu so sledile družabne igre. Izlet je zelo uspel zaradi odličnega razpoloženja in sončnega vremena.

TABORNIKI RMV - V nedeljo čistilna akcija

»Umazani« Kontovel

Člani družine s Proseka in Kontovela so počistili okolico mlake - Na povabilo se je odzvalo malo domačinov

Taborniki Rodu modrega vala, točneje člani družine Šumečih borov s Proseka in Kontovela so v nedeljo priredili čistilno akcijo na Kontovelu. Ob tabornikih so se na povabilo odzvali tudi nekateri vaščani (med njimi skorajda ni bilo domačinov). Taborniki in ostali so se v popoldanskih urah zadržali kar ob mlaki, kjer je bilo smeti in odpadkov kar precej. Veliko je bilo plastičnih vrečk, steklenic in pločevink, v visoki travi pa so dobili tudi veliko železnine, bicikel, grelec in samokolnico. Počistili so okolico (tudi »Upuko« in »Lokvo«) ter uredili zelenico, kjer so igrala.

Po čiščenju je sledil prigrizek, ki so ga maloštevilnim prostovoljcem ponudili taborniki. Čistilno akcijo, ki sta jo organizirali vodnici Karin Turco in Tadeja Zavodl, bodo taborniki s Proseka in Kontovela še priredili, saj bo treba počistiti še marsikateri kotiček v vasi. Kljub dežju, ki je nekoliko ponagajal na koncu, je bila akcija zelo uspešna, kup smeti pa dokazuje, da je bil tudi Kontovel potreben čistilne akcije.

Začetek sezone v svetoivanskem rožniku

Po obisku 50 članov Slovenskega društva prijateljev vrtnic v nedeljo, 13. maja, v kateri sta med drugim bila prof. Matjaž Kmec, žlahnitelj prve slovenske registrirane vrtnice Prešeren in predsednica Breda Čopi iz Koprja skupaj z lepim številom ljubiteljev vrtnic iz Primorske. Zaradi letošnjega hladnega in deževnega vremena v maju, so lahko občudovali le malo cvetočih vrtnic. Zdaj je stanje boljše. Priložnost za ogled novega rožnika bo jutri ob obisku predsednice Svetovne zveze društev prijateljev vrtnic, Sheenagh Harris iz Južne Afrike. Harrisova prihaja v Trst na povabilo pokrajinske uprave. V dvorani Villas bo ob 11. uri prikazala južnoafriške rožne vrtove in na koncu bo tudi posredovala svoje vtise o novem tržiškem rožniku, načrt za katerega je, kot znano, pripravil dr. Vladimir Vremec. Svetoivanski rožnik ima trenutno več kot 3000 različnih vrst vrtnic in skupno približno 6000 vrtnic, od katerih je dobra tretjina starih in dve tretjini modernih. Zbirka hibridnih čajevk vsebuje nekaj stotin zelo redkih vrtnic (približno 500), ki izvirajo iz druge največje zbirke vrtnic na svetu iz Cavriglie blizu Arezza, plod sodelovanja z nedavno umrlim prof. Fineschijem.

IN MEMORIAM

Kseniji Levak v spomin

Čeprav je bilo zdravstveno stanje pokojne prof. Ksenije Levak že načeto, ni mogel nihče misliti, da bo po sicer hudi operaciji skoraj nenadoma umrla. Bolezen je sprejemala vdano, kakor je vdano in s krščanskim gledanjem na življenje sprejemala razne težave.

Ksenija Levak se je rodila pred 71 leti pri Sv. Ivanu v Trstu in tam tudi živela. Obiskovala je tukajšnje slovenske šole in maturirala na slovenskem klasičnem liceju. Nato je diplomirala na leposlovnih fakulteti tržaške univerze in se posvetila poučevanju italijanščine na slovenskih srednjih šolah na Tržaškem, skoraj ves čas na Katinari. Z zdaj že pokojnim možem prof. Gojmirom Budalom se je z veliko ljubeznijo posvetila geografskim problemom. Napisala je vrsto tehničnih poljudno znanstvenih člankov zemljepisne in širše družbene vsebine v časopisju in drugih publikacijah. Posebej velja omeniti njeno študijo (skupaj z možem) o sociogeografskih vidikih naselja Lonjer pri Trstu. Študija je izšla tudi v njenem italijanskem prevodu. Sodelovala je pri Grande Enciclopedia Istituto Geografico De Agostini. V študiji prof. Giorgia Valussija *Il confine nordorientale d' Italia* je poskrbela za abecedni seznam geografskih imen v italijanščini, slovenščini, srbohrvaščini, nemščini in latinščini. Zelo pomembno pa je bilo tudi njeno delo pri zbiranju in strokovni obdelavi toponomastičnega gradiva na Tržaškem in Goriškem. Na podlagi tega dela je nastal v sodelovanju z nekaterimi drugimi raziskovalci Zemljevid in Seznam krajevnih in ledinskih imen za Tržaško ozemlje.

Po značaju je bila prof. Levak prijazna in na voljo vsakomur, ki jo je prosil za pomoč. Zato se je tudi že v mladih letih vključila v delo Slovenske Vincencijeve konference in vsestransko pomagala predvsem starejšim osebam, dokler je to mogla.

Vsi tisti, ki smo imeli priložnost bližje spoznati njeno velikodušno razpoložljivost, jo bomo ohranili v lepem spominu.

Marijan Bajc

NAŠ POGOVOR
Andrej Kosmač
(Dolga krona):
»Tekmujejo
predvsem
dekleta«

13

Za Gajine tenisačice
bo odločilen zadnji krog

14

Vili Benečanov,
pol Banovec
pol Afrikaan
tudi o
SP v JAR

18

Uspešen dan v Barkovljah

15

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

torkova priloga Primorskega dnevnika

Torek, 18. maja 2010

NOGOMET - Usodni podaljški

Bela točka, črna pika

17

Ekipa naših nogometnih amaterskih društev so potegnile krajši konec že po prvem krogu končnic za napredovanje. Za Juventino v promocijski, Primorec v prvi in Primorje v drugi ligi je bila previsoka že prva ovira. Drugačen je položaj Sovodenj, ki morajo v play-outu za obstanek odigrati dve tekmi, po prvi pa se jim ne obeta nič dobrega, saj nedeljski 1:1 v Sovodnjah bolj prija nasprotnikom. Pred povratno tekmo jim namreč po pravilu, da gol, dosežen v gosteh šteje dvojno, za obstanek zadostuje že neodločen 0:0, pa tudi 1:1, kajti po rednem delu so bile Villesse boljše. Skratka, Sovodenj morajo v nedeljo zmagati ali pa igrati neodločeno vsaj 2:2.

Kar bode v oči pri nedeljskih izločitvah pa je to, da so se vse tekme po rednem delu končale brez zmagovalca, dve pa kar po streljanju enajstmetrovk. Tako Juventina kot Primorje sta bila v tem elementu neuspješni.

Damjan Krížmančič

NEMOGOČI PAR!
Danijel Malalan
in Paola Cigui

ŠPORTNA KRIŽANKA

13

Michel Platini

18

Šahistke Prešerna
2. v Italiji!

15

POGLED Z VEJE

Manjšinci in roboti

MARIJ ČUK

Manjšinci resnično razbivajo škatle. Ne le v izvoljenih upravnih strukturah, kjer mečejo polena pod noge večinam, ne le zato, ker vseprek zahtevajo neke pravice, denar, enakopravnost, sedaj tudi v gorah opozarjajo nase, kot da ne bi bilo z njimi že dovolj težav. Šestintridesletna baskovska alpinistka Edurne Pasaban je namreč postala druga ženska v zgodovini, ki ji je uspelo osvojiti 14 najvišjih vrhov sveta. Splezala je na vrh gore Šiša Pangme (kar v našem jeziku pomeni Cvet nad travnato planoto) v Tibetu. Kaj ji je bilo tega treba! Mar bi prepustila avreolo slave kaki Španki, ne pa da spet postavlja v ospredje Baske, ki so že itak pregovorno razgrajali, ker se borijo za lastno avtonomijo in obstoj. Zanimivo, da je bil tudi prvi moški, ki je splezal na vseh 14 vrhov preko 8 tisoč metrov nad morjem - manjšinec, in sicer Reinhold Messner. Ta je bil celo prvi, ki se je na Everest podal brez dodatnega kisika ter s tem dokazal, da manjšinci lahko živijo tudi brez tega nepogrešljivega vira življenja. A to prav dobro vedo oblastniki, ki so do manjšin navse skopuški in najbrž razmišljajo: če so manjšine take dobre plezalke, pa naj plezajo, naj se znajdejo, saj jim nemara ni tuja tudi umetnost plezanja po steklu...

Z manjšinami je torej križ in to dobro vemo. Pa ne le z njimi! Pravi križ pokore predstavlja intervju navijačem Jose Mourinho, ki se sploh ni udeležil slavlja po osvojitvi državnega naslova. Portugalski Jože se je zaprl v meditacijo neznano kam, tri dni bo razmišljal, ali naj še sedi na klopi milanskega kluba, saj je že večkrat izjavil, da se v Italiji ne počuti udobno. Pa ni edini! Med njim in mnogimi, ki se v tej državi ne počutijo udobno pa je ven-

darle razlika: Jože lahko gre kamorkoli in povsod mu bodo raztegnili žametno preprogo, posejano z milijoni, kam pa naj se v teh časih globalne krize podajo ostali? Zagotovo bi šli iz dežja pod kap in se dobesedno premočili v revščini, ki povsod kaže svoje ostre zobe. Tudi na Japonskem. Tam so na primer pri sklenitvah zakonskih zvez matičarja nadomestili z robotom. V Tokiu je poroko vodil meter in pol visok železni možakar, imenovan i-fairy. Po ugotovitvah svatov sicer ni deloval najbolj pametno, se je pa zelo dobro izražal. Kaj naj bi to pomenilo, nimam pojma! Dejstvo pa je, da postajamo robotizirana civilizacija, ki odpravlja čustva in srčno kulturo. Roboti na Japonskem ta čas igrajo celo bejzbol, kmalu jih bomo najbrž videvali še na ostalih športnih prizoriščih v veselje predsednikom klubov. Ti morajo dandanašnji odšteti za Messija, Ronaldo, Lamparda in podobne vreče evrov, robot pa stane le 68 tisoč dolarjev!

Ugovarjali boste, da to ni izvedljivo, da gre za science fiction, za futuristično fantazijo. Upam, da res. Kajti z roboti bi bili gledalci na tribunah prikrajšani za marsikaj. Če bi prišlo na igrišču do pretepa, bi leteli vijaki in vzmeti, morali bi poseči mehaniki s kleščami in izvijači, bolničarji, ortopedi in nosila bi bili čisto odveč. Pa si predstavljate železnino v kratkih hlačah? Smešno! Narobe svet, ki ga bo v pravnje tečaje spet postavilo veliko nogometno tekmovanje. Ali ste sploh pomislili, da se bo čez tri tedne začelo svetovno prvenstvo? Jaz še ne. In groza me oblije, ko bo treba za mesec dni na vsakem koraku poslušati o žogi in mladeničih, ki jo skušajo čim bolj brcniti...

Inter prvak

Na 12. strani

Giro za ... tujce

Na 12. strani

Borove ritmičarke
uspešne na Vrhnikih

Na 14. strani

Zakaj je Bor Radenska
izgubil v Fagagni

Na 15. strani

Odbojka: kritično o
reformi prvenstev

Na 16. strani

KONČNICA ZA NAPREDOVANJE - Neuspešni nastopi ekip naših društev

Juventina, Primorec in Primorje so že končali letošnjo sezono

Za Juventino in Primorje so bili usodni streli z bele točke, za Primorec zadnja minuta drugega podaljška

KOMENTAR

Trije porazi ...in pol

Izkupiček ekip slovenskih društev v končnici je globoko negativen, tako da ostajajo v igri le še Sovodnje, ki pa so na domačem igrišču igralo neodločeno 1:1, tako da bo moralo na povratni tekmi zmagati v gosteh, če hoče obdržati mesto v promocijski ligi.

V dveh primerih so bili odločilni streli z bele točke, za Primorec pa zadnje minute drugega podaljška. Da je streljanje enajstmetrovk večkrat prava loterija, kjer je »faktor sreča« kar pomemben, to je obče znano. A na dan pridejo tudi utrujenost, tehnično in zlasti psihološko stanje igralcev. Očitno so bili igralci Juventine in Primorja manj umirjeni in sproščeni od nasprotnikov. Nogometaši naših društev so torej že na počitnicah. Izjeme so le Sovodnje, ki bo čez teden dni igral povratno tekmo v Vilešah, in Kras, ki mora končnico šele začeti.

Tokrat napadalec Juventine Dario Kovic ni imel priložnosti, da bi se izkazal

PROMOCIJSKA LIGA - Igralec Juventine Catanzaro bo belo točko še nekaj dni sanjal ponoči. Po 120 izenačenih minutah je bil odločen ravno prvi od desetih strelov z bele točke. Enajstmetrovke so morale namreč določiti, kdo naj igra finale končnice za napredovanje v elitno ligo, saj v 120 minutah nobeni od

ekip ni uspelo zadeti, tako da po dveh urah igre smo bili še priklenjeni na začetni 0:0.

Buttrio je zaradi boljše uvrstitve ob koncu prvenstva imel prednost igranja pred domačim občinstvom. Dodatna prednost je bila igranje na umetni travi, ki je povzročala nemalo težav Juventini. Uvodne minute so kazale ravno na te težave Juventine, ki je igrala podrejeno vlogo. Tomizzovi varovanci so se morali braniti pred razigranimi domačimi igralci, ki so po kotu tudi zadeli vratnico. A počasi je Juventina pridobila na samozavesti in začela odgovarjati na vsak napad domačih enajsterice. Sredi polčasa je Stabile zamudil edinstveno priložnost, ki je za las zgrešil vrata. V drugem polčasu je Buttrio znova imel pobudo, a Juventina se ni pustila zapreti in s protinapadi poskušala priti nasprotniku do živega. Počasi pa je začela prihajati na dan utrujenost, vendar Catanzaro na eni in Trevisan na drugi nista uspela izkoristiti obrambne napake nasprotnika. O zmagovalcu so tako odločale 11-metrovke. Prvo je Catanzaro zgrešil, ostalih devet strelcev pa je bilo nepogrešljivih, tako da se je Buttrio veselil zmage in se bo zdaj potegoval za napredovanje v Elitno ligo. **Buttrio - Juventina 5:4 p.e. (0:0, 0:0)**

JUVENTINA: Furios, Rosolen (Trevisan), Iansig, Gerometta, Morsut, Furlan, Radovac, Pantuso, Catanzaro, Stabile (Masotti), Kovic (Giannotta). Trener: Tomizza.

1. AMATERSKA LIGA - Zadnja mi-

nutna druga podaljška je bila usodna za Primorec, ki bo moral torej tudi v naslednji sezoni igrati v 1. amaterski ligi. Kljub izločitvi pa si Sciaronejevi varovanci zaslužijo pohvalo za nadvse pozitivno sezono. S praktično enako postavo, ki se je lani rešila krog pred koncem, so se letos uvrstili v končnico za napredovanje.

Tekma v Romansu se je za Primorec zelo slabo začela, saj so Moscolin in soigralci prejeli gol po samih treh minutah. Za Primorec pa je značilna igra v protinapadu, saj Sciarone ne razpolaga z igralcem, ki bi znal »graditi« igro. Trener Primorca je objektivno priznal, da je

zmagal boljši: »Mislim, da je bil Pro Romans nevarnejši in na tej tekmi je zaslužno slavil. Mi smo tekmo pripravili na nek način, a takoj prejeli gol, kar nas je prisililo na spremembo taktike. Paradoks je sicer, da je po izključitvi postala situacija za nas zahtevnejša, saj so se domači igralci še bolj zapirali v obrambo in smo bili v težavah ustvarjati priložnosti. Kljub temu nam je uspelo izenačiti in izsiliti podaljške, a zaradi poškodb Boccucce in Miorcorja smo tekmo zaključili z dvema igralcema manj.«

Trener Sciarone je bil seveda po tekmi razočaran, zlasti zato, ker Primorec razpolaga z vratarjem Barbatom, ki je med sezono odbil več 11-metrovk, v nedeljo pa te svoje lastnosti ni mogel pokazati.

Pro Romans - Primorec 2:1 (1:0, 1:1)
STRELEC ZA PRIMOREC: v 47. dp Moscolin.
PRIMOREC: Barbato, Udina (Miorcor), Ojo, Meola, Santoro, Mercandel, Di Gregorio, Boccuccia, Lanza (Carli), Sau (Snidar), Moscolin. Trener: Sciarone.

2. AMATERSKA LIGA - Pieris je v nedeljo izkoristil prednost domačega igrišča, a je šele po streljanju enajstmetrovk izločil Primorje, ki bo moralo torej v prihodnji sezoni znova igrati v 2. amaterski ligi. Proti Pierisu so Guličevi varovanci dobro igrali, vendar niso uspeli obdržati prednosti, ki jo je Prosečanom priigral Makivič v 6. minuti drugega podaljška. Primorje bi moralo zdržati le deset minut, da bi se uvrstilo v finale za napredovanje proti Esperii, a Pieris je le minuto kasneje izenačil; sodnik je dosodil 11-metrovko, čeprav je bil prekršek Emilija zunaj kazenskega prostora - Maganja je strel celo ubranil, a na Macorjeve noge, ki je z drugega poskusa zadel - in izsilil streljanje 11-metrovk. Bela točka pa je bila usodna za goste, saj so igralci Primorja le dvakrat uspešno izvedli strel z enajstih metrov (zgrešila sta Pipan in Mescia), medtem ko so gostje štirikrat zadeli in tako slavili s 5:3. Trener Gulič je prepričan, da je izpadla boljša ekipa, saj je Primorje prevladoval tako v drugem polčasu kot v podaljških, a sodnik jih je grobo oškodoval. Ne samo, ker je dosodil 11-metrovko za prekršek zunaj kazenskega prostora, a tudi zato, ker je spregledal vsaj dve najstrožji kazni v korist Primorja.

Primorje - Pieris 3:5 (0:0, 1:1)
STRELEC ZA PRIMORJE: v 6. pp. Makivič
PRIMORJE: Maganja, Mihič (Ravalico), Emili, Zidarich (Makivič), Merlak, Ferro, Colasuonno (Pauletic), Mescia, Puzzer, Pipan, Siccardi. Trener: Gulič.

ZA OBSTANEK - Promocijska liga Sovodnje mora zmagati v gosteh

Sovodnje lahko še upajo na obstanek po zaslugi Alana Reščiča

Sovodnjam ni uspelo izkoristiti prednosti domačega igrišča in na prvi tekmi končnice za obstanek so se morale zadovoljiti z neodločenim izidom. Zaradi slabše uvrstitve med rednim delom bodo zdaj Sarijevi varovanci morali zmagati v Vilešu oziroma igrati neodločeno z vsaj dvema doseženima goloma, drugače se bodo po eni sami sezoni vrnili v 1. amatersko ligo. Sovodnjenci so morali 70 minut zasledovati nasprotnika, ki je po 16 minutah igre že vodil. Pet minut pred koncem tekme pa je Reščič zadel in tako omogočil Sovodnjam, da lahko še upajo na preobrat na povratni tekmi, čeprav bodo morali igrati precej bolje kot na prvi tekmi. Villesse je v nedeljo bolje začel, tudi po zaslugi Nasserjevega gola, ki je omogočil gostom, da so tekmo nadaljevali bolj umirjeno; obratno so bili domači igralci živčni, saj so se zavedali, da morajo nadoknaditi zaostanek. Sovodnje je imelo hude težave v napadu, tako da je bil gol zasluga Reščiča, ki je z vrhunsko potezo izkoristil edino pravo priložnost celotnega srečanja. **Sovodnje - Villesse 1:1 (0:1)**

STRELEC ZA SOVODNJE: v 39. dp Reščič.

SOVODNJE: Burino, Tomšič, Colapinto, Bernardis, Losetti, Simone, Trampus, Padovan, Portelli, Reščič, Stergulz (Miličević). Trener: Sari.

MLADINSKI NOGOMET - Po visoki zmagi pokrajinskih naraščajnikov v dodatnem srečanju

Pomlad gre na deželni turnir

Nastopila bo na tekmovanju za društva, ki gojijo izključno mladinski sektor - Začetniki: zmaga Mladosti, poraz ekip Pomladi

NAJMLAJŠI
Pomlad - Fani olimpia 13:0 (7:0)
STRELCI: Caselli 3, Arduini 3, Kerpan 2 Čubej 2, Gregorat, Bolognani, Rebula.
POMLAD: Ghira (Carli), Kovacich (Simeoni), Renar, Stojkovič (Bolognani), Hyelikh, Čubej, Rebula, Sanzin, Caselli (Arduini), Kerpan. Trener: Žeželj.

Pomlad je po zaključnem rednem delu prvenstva morala odigrati še dodatno tekmo, ki je odločala, kdo bo predstavljal tržaško pokrajino na deželnem turnirju društev, ki imajo samo mladinski sektor. Z gladko zmago proti skromnim nasprotnikom so si Žeželjevi varovanci priigrali pravico za nastop na turnirju.

Ekipo Fani, ki je zasedala predzadnje mesto na lestvici, je Pomlad povsem nadigrala. Najmlajši so končali prvenstvo na 3. mestu.

ZAČETNIKI 11:11
Mladost - Audax 6:1 (0:2, 1:2, 0:2)
MLADOST: Zainer, Serafin, Ptean, M. in K. Fajdiga, Furlan, Peršolja, Čeudek, Trevisan, Cosani. Trener: Peric.
Prorit fizično močnejšim nasprotnikom so se nogometaši Mladosti dobro in borbeno upirali. Pohvalo tokrat zasluži Ivan Peršolja.

Opicina A - Pomlad A 3:1 (1:0, 1:0, 1:1)
STRELEC: Košuta.
POMLAD A: Paoli, Suppani, Žerjal, Kosovel, Paolucci, Ghersinich, Skivjani, Košuta, Vidali, Kocman, Toffolutti (Glavina). Trenerja: Pahor in Paolucci.
Igralci Pomladi so proti fizično močnejšim nasprotnikom klonili; največ težav so imeli pri prenosu žoge v napad. Tekmo je vseskozi motil veter.

ZAČETNIKI 7:7
Pomlad B - Fani olimpia 3:5 (1:1, 2:1, 0:3)

STRELCI: P. Gregori, Orel, Genzo.
POMLAD B: L. in P. Gregori, Smotlak, Genzo, Orel, Loncar, Vattovaz. Trenerja: Kos in Paolucci

Pomlad je v zadnjem krogu izgubila. Dalj časa so morali domači igralci igrati samo v šestih, saj se je Loncar poškodoval. Večji del srečanja so bili boljši, v zadnji tretjini pa je Fani z delnim izidom 3:0 spreobrnil izid in zmagal. Med posamezniki gre pohvala Orlu.

Cicibani: V Štandrežu znani finalist
V organizaciji Juventine se te dni v Štandrežu vrši 9. mednarodni memorial Danielis za cicibane. Včeraj so odigrali zadnje kvalifikacijske tekme, danes pa se bo začel finalni del turnirja. V finalni del so se uvrstile ekipe Hit Nova Gorica, Bilje, Brda ter združena ekipa Adria Mladost Sovodnje. Današnji spored: 18.00 Bilje - Hit NG, 19.00 Adria Sovodnje Mladost - Brda.

Luca Carli

KROMA

GORICA - TV Slovenija snema mladinski film

Karabinjerji v Raštelu spet lovili Črne brate

Ulico »postarali« za osemdeset let z gramozom in letaki

Med snemanjem filma je na goriški ulici nastopilo preko sto statistov

BUMBACA, N.N.

GORICA - V nedeljo na festivalu èStoria Đilas o svojem očetu, revoluciji, svobodi in Titu

S srbskim pisateljem se bo pogovarjal Dimitrij Volčič

Veliko pričakovanje vlada tudi za letošnji festival èStoria. Med še posebno odmevnimi dogodki bo nedeljsko srečanje (z začetkom ob 9.45) med novinarjem Dimitrijem Volčičem in srbskim pisateljem Aleko Đilasom, sinom Milovana Đilasa, ki je bil ključna oseba jugoslovanskega partizanskega gibanja med drugo svetovno vojno in v jugoslovanski vladi v prvih povojnih letih. Kljub temu, da je Đilas do konca življenja ostal prepričan komunist, je postal doma in v svetu eden najbolj znanih in odločnih kritikov povojnih komunističnih sistemov iz perspektive marksistične ideologije. Od leta 1941 je pomagal Titu pri vzpostavitvi partizanskega odpora, po koncu vojne in ustanovitvi Federativne ljudske republike Jugoslavije pa je bil podpredsednik v Titovi vladi. Od decembra 1953 do januarja 1954 je bil predsednik zvezne skupščine SFRJ. Ravno v tem obdobju je napisal za Borbo 19 člankov, v katerih je zahteval več demokracije v KPJ in v državi. Tito in drugi vodilni možje

ALEKSA ĐILAS

so ga začeli obravnavati kot grožnjo, zato je bil januarja 1954 izključen iz vlade SFRJ, odvzete pa so mu bile tudi vse funkcije v KPJ. Zaradi svojih idej je bil večkrat zaprt, v začetku 90. let prejšnjega stoletja pa je nasprotoval razpadu Jugoslavije in nacionalističnemu nasilju.

V nedeljo bo Aleksa Đilas, ki je od leta 1980 do leta 1990 živel kot azilant v Veliki Britaniji, govoril o svojem očetu in njegovem odnosu s Titom, o revoluciji in svobodi. Z Volčičem in Đilasom se bo pogovarjal novinar Sergio Canciani.

Po zaslugi filmske ekipe TV Slovenija se je Raštel včeraj za en dan vrnil za osemdeset let nazaj. Transparenti, plakati, izložbe trgovin, ulične svetilke in podobno so poskrbeli za avtentičen videz, kar zahvaljujoč arhitekturi ni bilo težko. Še največ težav so imeli filmarji s podlago, ki so jo morali posuti s tanko plastjo gramoz, da je izgledala tako, kot je treba. Ne preveč sodobna.

Snemanje nekaterih prizorov mladinskega filma in nadaljevanke po povesti Franceta Bevka »Črni bratje«, ki nastaja v okviru otroškega in mladinskega programa Televizije Slovenija, je potekalo od jutra do večera. Na terenu je bilo nekaj več kot sto ljudi, večinoma statistov, ki so, oblečeni tako, kot pred 80 leti, še dodatno »postarali« Raštel. Zgodba govori o skupini dijakov, starih od 13 do 17 let, zbranih v organizaciji Črni bratje, ki so v času, ko je bilo slovensko Primorje pod italijansko oblastjo, po Gorici in okolici trosili lističe, lepili plakate in pisali protifašistična gesla ter s tem spodbujali ljudi k narodnemu ponosu in odpornosti proti asimilaciji. Policija je bila pred skrivnostnimi storilci, ki so bili fašistični oblasti velik trn v peti, dolgo nemočna, ko pa so jih le ujeli, so jih zaprli in mučili. Izživljanje je najhuje občutil najmlajši med Črnimi brati, trinajstletni Mirko Brezavšček, ki so ga izmučili do smrti.

Včerajšnje snemanje sta si prišla ogledat tudi direktor TV Slovenija in generalni direktor RTV Slovenija, Jože Možina in Anton Guzej, nastajanje filmskih prizorov pa je pritegnilo tudi mimoidoče. Pri pridobivanju dovoljenj in organizaciji snemanja so filmski ekipi pomagali tudi sodelavci goriškega Kinoateleja. Mateja Zorn je povedala, da je vse skupaj potekalo brez zapletov in da so tudi ljudje, ki živijo na Raštelu, predvsem pa tamkajšnji trgovci, dobro sprejeli celodnevno zaprtje ulice. »Saj gre za promocijo našega Raštela,« je to potrdil Benedikt Kosič iz trgovine K2, ki si je tudi ogledal del snemanja. »Raštel je v osnovi odličan. Z majhnimi posegi se ga da spraviti v razpon 150 let,« je povedal scenograf Dušan Milavec in izrazil prepričanje, da duha časa pričarajo detajli kot so izložbe, napisi in kostumi. »Tu se dogaja nekaj z začetka, nekaj s sredine in nekaj s konca filma. Pravkar snemamo začetek, ko se naš Pavlek šele uvaja v Črne brate in ga lovi karabinjer,« je o poteku snemanja povedal režiser Tugo Štiglic in dodal, da so Goro izbrali zato, ker se je zgodba dogajala tukaj, snemali pa so tudi drugod. Povedal je še, da je po dvajsetih dneh snemanja kljub muhastemu vremenu, ki ga je delno oviralo, zelo zadovoljen, še posebej z mladimi igralci, ki so šli skozi vrsto avdicij in vaj in se tako vživeli v vloge, da so že pravi Črni bratje. Izrazil je tudi upanje, da bodo mladi ta film sprejeli, in dodal, da je sam Bevkovo povest bral kot otrok, potem pa jo je sistem skrnil. »Zdaj vidim, da cele generacije nič ne vedo o tem,« je sklenil režiser, ki se je podpisal tudi pod filme Poletje v školjki 1 in 2, Patriot in Pozabljeni zaklad.

Snemanje si je ogledal tudi koscenarist Marjan Bevk, sin pisatelja Franceta Bevka. Povedal je, da se scenarij, ki ga je napisal julija lani, v celoti drži očetove predloge, potem pa sta ga z Markom Bratušem nekoliko obdelala. »Ta zgodba je bila dolgo zamočana in prav je, da se izve, da so se tudi mladi fantje, mladi šolarji vključili v boj za ohranitev slovenske identitete na Primorskem, kar je bil verjetno tudi prvi organiziran upor mladih proti fašizmu v Evropi,« je povedal in izrazil prepričanje, da mlade take zgodbe domoljubja zanimajo veliko bolj kot suhoparna zgodovina. Da gre za zanimivo zgodbo, za katero sploh ni vedel, je potrdil eden od mladih igralcev, Dominik Vodopivec iz Nove Gorice, ki v filmu igra mladega Pavleka. V zvezi s samim snemanjem je pojasnil, da je to njegova prva tovrstna izkušnja in kot taka zelo zanimiva, pa čeprav zna biti včasih precej naporno, saj snemanja trajajo tudi štirinajst ur. Črne brate si bo mogoče v obliki nadaljevanke na slovenski televiziji ogledati že letos novembra, prihodnje leto pa še v obliki filma.

Nace Novak

ŠTANDREŽ - Spet namestili ploščo

Da spomin na čitalnico ne bo zbledel

Udeleženci nedeljske svečanosti na štandreški ulici (zgoraj), Mirjam Culot odkriva ploščo s pomočjo Marjana Brescie (desno)

BUMBACA

V nedeljo pred poldnevom je v Štandrežu, na glavni ulici nasproti občinske telovadnice, potekala prireditev ob ponovnem odkritju kamnite plošče v spomin na ustanovitev štandreške čitalnice v letu 1869. Prvič so jo postavili na hišo v zasebni lasti Darka Nanuta in Slave Petejan - Pri Fonzojih točno ob sto-

letnici, zaradi dotrajanosti stavbe, zamenjave lastnika in naknadnih popravil, je bila najprej odstranjena, sedaj pa spet nameščena.

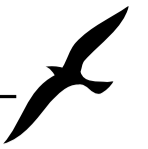
Napovedovalka Tamara Butkovič je najprej povabila Mirjam Culot - Collenzini, sedanjo lastnico hiše, naj ploščo odkrije skupaj z Marjanom Brescio, predsednikom rajonskega sveta in kulturnega združenja sKultura 2001, ki je manifestacijo napovedalo in izvedlo skupaj z osnovno šolo Fran Erjavca, s kulturnim društvom Oton Župančič in prosvetnim društvom Štandrež. Nato je pevka skupina Sraka pod vodstvom Janka Bana zapela dve pesmi, njej pa je sledila skupina krajevnih osnovnošolskih recitatorjev, ki jih je pripravila učiteljica Tanja Sokol.

Glavni govor je imel domačin Damjan Paulin, kulturni delavec in pisec številnih publikacij, ki je več kot sto, z nastopajočimi pa več kot 150 udeležencem in udeleženkam priklinal v zavest zgodovinske okoliščine izpred 140 let, ko je ustanovitev čitalnice potekala v bogatem humusu ostalih dejavnosti na tedanji šoli, v okviru cerkve in krajevne samostojne uprave. V prvi polovici aprila leta 1869 je bil tako v Štandrežu ustanovljen začasni odbor bralnega društva, ki mu je načeloval učitelj in občinski tajnik Jožef Komavec, kmalu zatem pa so vaško čitalnico dejansko odprli. Komavec, ki je bil leta 1869 med njenimi pobudniki, jo je nato vodil kot predsednik.

Mešani pevski zbor Štandrež je pod vodstvom Davida Bandlja dopolnil točke na programu in s skupino Sraka zaključil prireditev s himnično »Zdravljico«. V okviru drobne kronike naj ostane zapisano, da je občinska redarska služba za eno uro preusmerila cestni promet in je zato prireditev potekala nemoteno. (ar)

NOVA GORICA Zaradi stavk v Hitu izguba novih gostov

Stavka, ki so jo 9. maja izvedli v Sindikatu igralniških delavcev (SIDS), Hita ni oškodovala le za 150.000 evrov neposredne škode. Iz uprave sporočajo, da zaradi stavkovnih dogajanj v družbi njihovi skandinavski in ruski partnerji postavljajo pod vprašaj podpis dolgoročnega poslovnega sodelovanja na več področjih. Zaradi stavke je obisk odpovedalo nekaj organiziranih skupin, med njimi so tudi gostje s Sicilije in iz Azije. V Hitu so v zadnjem času veliko vložili v različne reklamne kampanje, s katerimi so se nadejali privabiti goste z določenih tržišč, od koder sedaj dobivajo odpovedi rezervacij. Vse to smeši Hitove igralnice na trgu, so prepričani v upravi, ki dodajajo, da so opazili tudi intenzivne reakcije konkurentov, ki so v času stavke v Hitu skušali goste zadržati z dodatnimi ugodnostmi. Pogajanja med upravo in sindikatom se bodo nadaljevala jutri; tokrat se bodo dotikala novega razporejanja delovnega časa. (km)

AFGANISTAN - Peklenski stroj je raznesel italijanski lince v bližini Herata na zahodu države

V bombni eksploziji ubita italijanska vojaka

Druga dva ranjena - Premier Berlusconi potrdil nadaljevanje italijanske odprave, kljub pomislekom

HERAT/RIM - V bombni eksploziji, ki je včeraj ob 9.15 po krajevnem času odjeknila v bližini Herata na zahodu Afganistana, sta bila ubita italijanska vojaka, dva pa sta bila ob eksploziji huje ranjena. Italijanski vojaki so bili v času eksplozije v oklepem vozilu Lince, ki je bilo v okviru mednarodnega vojaškega konvoja z več kot sto vozili na poti iz Herata proti Bala Murgabu.

Žrtvi sta 33-letni narednik Massimiliano Ramadù iz Velletrija blizu Rima ter 25-letni desetar Luigi Pascazio iz okolice Barija. Ranjena pa sta 27-letna vojakinja Cristina Buonacucina iz Foligna in 28-letni vojak Gianfranco Scirè iz Casteldaccia pri Palermu. Vsi štirje so pripadali 32. regimentu Taurinense s sedežem v Turinu. Kot je povedal obrambni minister Ignazio La Russa, ranjenca nista v življenjski nevarnosti, posmrtno ostanke obeh žrtev pa naj bi prispeli v Italijo jutri.

V Afganistanu je sicer v okviru mednarodnih sil pod vodstvom ZDA trenutno nameščenih okoli 3250 italijanskih vojakov. Včerajšnji incident je sprožil burne odzive v Rimu. Kot je poudaril minister brez listnice Roberto Calderoli, ki prihaja iz vrst Severne lige, je v Afganistanu doslej umrlo že 24 italijanskih vojakov, pri čemer »se poraja vprašanje, ali bodo te žrtve res pripomogle k miru« v tej državi. Calderolija je sicer kmalu potem popravil njegov strankarski vodja Umberto Bossi, češ da kljub vsemu Italija »ne sme zbežati« iz dežele pod Hindukušem.

Še bolj kritična stališča so zavzele nekatere izvenparlamentarne opozicijske stranke. V komunistični stranki so tako poudarili, da je diplomacija edina pot, ki Afganistan lahko pripelje do miru, medtem ko je vojna po njihovem mnenju že davno izgubljena. »Prav zato Italija ne sme dovoliti, da bi v taki vojni umirali njeni vojaki. Vlada naj vojsko zato takoj umakne iz Afganistana,« je poudaril sekretar SIK Oliviero Diliberto.

Premier Silvio Berlusconi je na drugi strani dejal, da je prisotnost italijanskih vojakov v Afganistanu »ključnega pomena« za mir in stabilnost v državi, pa tudi za mednarodno varnost. Podobna stališča so zavzeli obrambni minister Ignazio La Russa in zunanji minister Franco Frattini, pa tudi vodja opozicijske UDC Pier Ferdinando Casini.

Voditelj Demokratske stranke Pier Luigi Bersani in Italije vrednot Antonio Di Pietro sta izrazila sožalje svojem in poudarila, da bi Italija morala vendarle na novo premisliti izhodno strategijo iz Afganistana.

Oklepno vozilo Lince in včerajšnji žrtvi 33-letni narednik Massimiliano Ramadù (levo zgoraj) iz Velletrija blizu Rima ter 25-letni desetar Luigi Pascazio iz okolice Barija (desno zgoraj)

ANSA

VOLITVE - Tridentinska-Južna Tirolska V Bocnu zmagala koalicija med SVP in levo sredino

BOCEN - Na nedeljskih občinskih volitvah v Bocnu je prepričljivo zmagala koalicija med vsedržavnimi levosredinskimi strankami in Južnotirolsko ljudsko stranko (SVP). Njen županski kandidat Luigi Spagnolli je bil izvoljen z 52,4-odstotno večino glasov, medtem ko je desnosredinski protikandidat Robert Oberrauch zbral le 32,7 odstotka glasov. Slabo so se odrezali tudi nemški desničarsko usmerjeni liberalci Freieitlichen, saj so poželi komaj 2 odstotka glasov.

Izid glasovanja sta med drugimi pozdravila predsednik bocenske avtonomne pokrajine Luis Durnwalder (SVP) in vodja Demokratske stranke Pier Luigi Bersani, saj se je izkazalo, da je bil skupen volilni nastop odprtejših krajevnih političnih sil uspešen.

Sicer pa so bile v nedeljo volitve v 111 občinah v bocenski pokrajini in v 204 občinah v tridentinski pokrajini. Durnwalder je v izjavi za tisk po-

udaril, da se je SVP dobro odrezala skorajda povsod, kjer je na Južnem Tirolskem nastopala. »SVP je doslej izgubila dva župana, v zameno pa jih je pridobila štiri,« je zadovoljno dejal. Marsikje bo čez dva tedna balotaža. Tako se bosta v Meranu pomerila županska kandidata SVP in volilne naveze Zeleni-SKP, v Brixnu pa županska kandidata SVP in Freieitlichen.

V tridentinski pokrajini bo čez dva tedna drugi krog volitev v drugi največji občini Rovereto, kjer se bosta za županski stolček potegovala kandidata avtonomistov in desne sredine. V občini Riva del Garda je leva sredina slavila že v prvem krogu, v občini Arco pa bo balotaža med levo sredino ter volilno navezo avtonomistov in Dellajjeve Unije.

Eden glavnih poražencev na teh krajevnih volitvah je bilo Ljudstvo svobode premierja Silvia Berlusconi, in to tudi zaradi notranjih delitev.

PERUGIA-ASSISI - Pohod za mir

Poudarek predvsem na domačih temah

PERUGIA - Okrog sto tisoč ljudi se je v nedeljo udeležilo tradicionalnega pohoda za mir iz Perugia v Assisi. Po podatkih organizatorjev je letos sodelovalo 518 krajevnih uprav in 600 mest. Na 24 kilometrov dolgi progi je bila pozornost tokrat pretežno namenjena italijanskim aktualnim temam in problemom, od krize in brezposelnosti do težav priseljencev in razvrnotenju politiki (mnogo je bilo pozivov k spoštovanju italijanske ustave). Iz L'Aquile so prispeli tudi številni domačini s samokolnicami, ki so se hoteli ob tej priložnosti pobratiti s prebivalci Umbrije, ki jih je leta 1997 prav tako prizadel potres. V večbarvnem sprevodu so bili tudi razni levosredinski politiki, med drugimi predsednica in tajnik Demokratske stranke Rosy Bindi in Pier Luigi Bersani ter predsednik Apulije Nichi Vendola. Pohodnike in škofa iz Assisija Domenica Sorrentina je s pisnim sporočilom pozdravil tudi papež Benedikt XVI.

MAFIJA - Novinarica RTV Slovenija Mojca Širok predstavila svoje najnovjše knjižno delo Oblast brez obraza

Knjiga o »najbolj dobičkonosnem italijanskem podjetju«, kriminalnih organizacijah italijanskega juga

LJUBLJANA - Novinarica Mojca Širok, dopisnica RTV Slovenija v Italiji, je včeraj v Ljubljani predstavila svoje knjižno delo o »najbolj dobičkonosnem italijanskem podjetju«, kriminalnih organizacijah italijanskega juga. S knjigo Oblast brez obraza, ki je v zbirki Premiki izšla pri založbi Mladinska knjiga, je Širokova želela v slovenski javnosti razbiti stereotip, da je mafija nekaj pitoresknega. Širokova se s kriminalnimi organizacijami, ki obvladajo jug Italije, novinarsko ukvarja že 15 let. Najprej je poročala za Radio Študent, nato za tednik Mladina, zdaj je, kot rečeno, dopisnica za radio in televizijo v Rimu. V tem času je, predvsem z delom na terenu, pridobila številne informacije, ki jih je v knjigi podkreplila s teorijo. Avtorica je na predstavitvi knjige poudarila, da je novinarsko poročanje o kriminalnih italijanskih združbah pogosto poenostavljeno in sloni na stereotipnih predstavah, zato ni čudno, da je ta-

MOJCA ŠIROK IN NASLOVNA STRAN NJENE NAJNOVEJŠE KNJIGE

ko mnenje posvojila tudi javnost. Italijanska mafija se pogosto asociativno povezuje s hollywoodskim Botrom.

Toda prav sicilijanska cosa nostra je trenutno najšibkejša kriminalna združba, primat pa je prevzela kalabrijska 'ndrangheta. Ta velja za najbogatejšo in najmočnejšo združbo, ki v nasprotju s cosa nostra temelji na pristnih krvnih vezeh. Ker v primeru 'ndranghete ni skesancev,

tistih nekdanih članov, ki imajo ključ do delovanja posameznih mafijskih sistemov, ji je le težko priti na sled. Širokova se v knjigi posveti še

neapeljski camorri, katere vrste so tudi po zaslugi novinarja Roberta Saviana in njegove knjige Gomora precej načete, in združbo sacra corona unita v Apuliji, ki je prav tako oslabljena.

Knjigo Oblast brez obraza s podnaslovom Zgodbe o italijanski mafiji uvaja citat protimafijskega tožilca Vincenza Macrija. Širokovi je v nekem pogovoru dejal: »V času recesije in gospodarske krize, gospa, je kriminalni denar edina gotovina v obtoku.« Širokova je opomnila, da ko mafijske združbe pridobijo ekonomsko moč in se povežejo s politiko, jih nič več ne ustavi. V Italiji še pred 30 leti nihče ni govoril o boju proti mafiji, zdelo se je, kot da ta sploh ne obstaja, da gre za izmislek. Šele potem, ko se je mafije resno lotila skupina tožilcev in šele po umoru dveh ključnih med njimi leta 1992, Giovannija Falconeja in Paola Borsellina, se je država zganila. Ključno za uspešen boj proti organiziranemu kriminalu

Bossi noče Casinija v vladni večini

RIM - Premier Silvio Berlusconi bi rad v vladno večino pritegnil sredince UDC Pier Ferdinanda Casinija. Kljub temu, da razpolaga z močno večino v parlamentu, se očitno čuti politično šibkega. Po eni strani ga vznemirja nastajanje notranje opozicije v Ljudstvu svobode pod vodstvom Gianfranca Finija, po drugi strani pa ga vznemirja korupcijska afera, ki je že odnesla ministra za gospodarski razvoj Claudia Scajolo, a bo po vsem sodeč zahtevala še druge »žrtve« v vladnih vrstah, z vodjo civilne zaščite Guidom Bertolasom vred. Vse to v času, ko finančna kriza v Evropi zahteva zategovanje pasu tudi v Italiji.

A tej Berlusconi je nameri se postavljati po robu vodja Severne lige Umberto Bossi. V nedeljo je dejal, da je Casini »tak kot Fini«. »Ko je bil v vladni večini, je vsak dan kaj nakuhal, tako da ni bilo miru. Mislim, da to ne bi koristilo trdnosti vladne večine,« je dejal Bossi. Včeraj je to svoje mnenje potrdil in poudaril, da »dokler bo Liga trdno držala, bo vlada na varnem«.

Medtem pa se je iz opozicijskih vrst oglasil vodja notranje opozicije v Demokratski stranki Dario Franceschini in opozoril na možnost, da bi ustanovili »emergenčno vlado« brez Berlusconi v primeru, ko bi premier pripravil »politični udar« in skušal sprovcirati razpis predčasnih volitev, kljub temu, da v parlamentu razpolaga z večino. Predlog je osvojil tudi vodja stranke Pier Luigi Bersani.

V naslednjih dneh bodo nad našo deželo dotekali bolj hladni severni tokovi. Med torkom in sredo se bo višinsko jedro hladnega zraka od severne Evrope pomikalo proti Alpam; nestabilnost ozračja se bo nekoliko povečala, nato bodo spet dotekali severozahodni tokovi.

Nad zahodno Evropo se krepi območje visokega zračnega pritiska. Od severozahoda v višinah k nam znova priteka hladnejši in občasno bolj vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
 Sonce vzhaja ob 5.31 in zatone ob 20.32
 Dolžina dneva 15.01

BIOPROGNOZA
 Danes bo vpliv sprva ugoden, čez dan pa se bodo pri občutljivih ljudeh začele pojavljati z vremenom povezane težave, okreplili se bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Spanje v noči na sredo bo moteno. Priporočamo večjo previdnost.

MORJE
 Morje je skoraj mirno, temperatura morja 17,6 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C

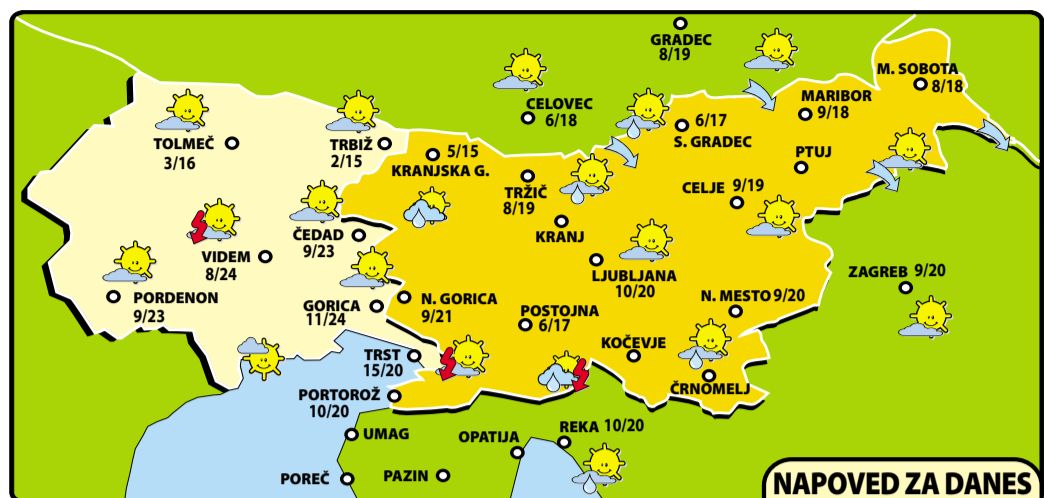
500 m 1	7	2000 m 3
1000 m 12	2500 m -2	
1500 m 7	2864 m -4	

UV INDEKS
 UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah dosegel do 6,5, v gorah do 7,5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

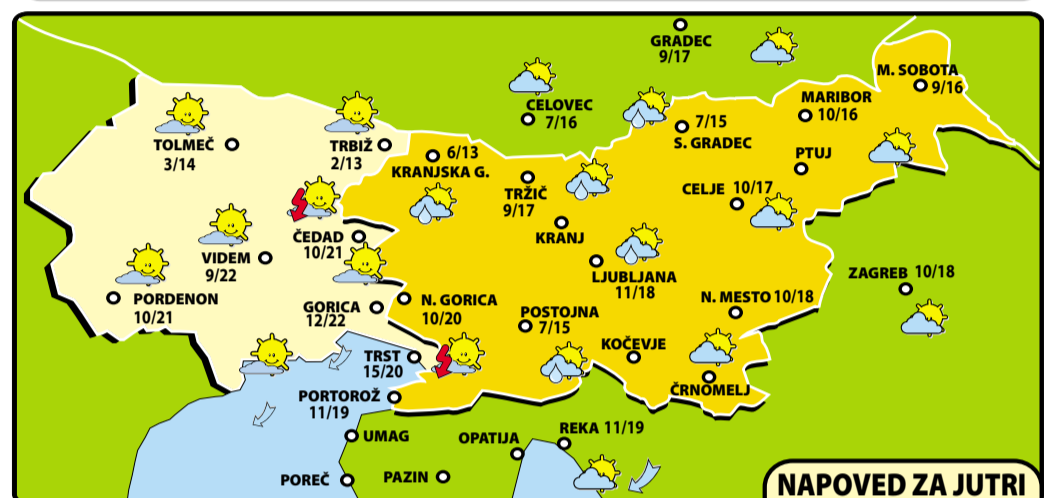
LUNINE MENE
 Luna vzhaja ob 10.42 in zatone ob 1.00

PLIMOVANJE
Danes: ob 8.23 najnižje -39 cm, ob 16.30 najvišje 22 cm, ob 22.08 najnižje 7 cm.
Jutri: ob 1.50 najvišje 11 cm, ob 9.50 najnižje -33 cm, ob 17.51 najvišje 29 cm, ob 24.34 najnižje -4 cm.

Po vsej deželi bo dopoldne pretežno jasno vreme, čez dan bo zmerno oblačno. Popoldne in zvečer pa se bo lahko razvila kakšna krajevna nevihta najprej v Predalпах, nato pa lahko tudi po nižinah in ob morju. Pihali bodo krajevni vetrovi.

Dopoldne bo večinoma sončno, popoldne pa spremenljivo oblačno. Nastale bodo kratkotrajne krajevne plohe in posamezne nevihte. Ponekod bo še pihal severni do severozahodni veter. Najnižje jutranje temperature bodo od 4 do 10, najvišje dnevne od 16 do 21 stopinj C.

Po vsej deželi bo prevladovala spremenljiva oblačnost. Popoldne bo lahko še možna kakšna krajevna ploha ali nevihta, ki bo verjetnejša v Predalпах in predgorskem svetu. Dopoldne bo v spodnji nižini in ob morju še pihala zmerena burja; postopoma pa bodo zapihali krajevni vetrovi.

Danes bo sončno s spremenljivo oblačnostjo, možne bodo posamezne plohe.

JAPONSKA - Nenavaden obred

Poroko vodil robot

TOKIO - Na Japonskem za sklenitev zakonske zveze ni potrebno več kot ženin, nevesta in - stroj. V nedeljo se je namreč zgodila prva poroka, ki jo je vodil robot. "Mislim, da imamo na Japonskem močan občutek, da so roboti naši prijatelji," je po obredu povedala nevesta.

Poroko v restavraciji v osrednjem delu japonske prestolnice je vodil meter in pol visok robot, imenovan I-Fairy. Robot obreda sicer ni izpeljal sam, saj je po poročanju ameriške tiskovne agencije AP za zaveso z njim upravljal moški iz podjetja Kokoro, ki je njegov proizvajalec.

Japonska je kar se tiče robotike ena od najbolj naprednih industrij na svetu. Industrijski modeli v tovarnah so že nekaj običajnega, v zadnjem času pa poskušajo japonska podjetja robote predstaviti tudi kot neprejšljivi pripomočki v vsakdanjem življenju. Tako lahko na primer roboti zabavajo starejše ali igrajo bejzbol.

"Poroka je bila zabavna," je po obredu povedala nevesta Satoku Inoue, ki je zaposlena v podjetju Kokoro. Ženin Tomohiro Shibato, profesor robotike na japonskem inštitutu Nara Institute of Science and Technology pa je menil, da bi bilo lepo, če bi bil robot nekoliko pametnejši. "Se pa zelo dobro izraža," je ocenil.

Robot I-Fairy stane okoli 6,3 milijona jenov (68.000 dolarjev). Trenutno so v uporabi trije, in sicer v Singapurju, ZDA in na Japonskem. (STA)

VERSTVA - V Los Angelesu v ZDA

Prva lezbična episkopalna škofinja

Mary Glaspool

ANSA

LOS ANGELES - Episkopalna cerkev je v soboto naredila nov korak k enakopravnosti spolov oziroma še večjemu razdorju v lastnih vrstah, odvisno pač od zornega kota. V Long Beachu pri Los Angelesu so svečano posvetili dve škofinji, pri čemer je 56-letna Mary Glaspool odkrito lezbijka.

Episkopalci, ki spadajo v okrilje Anglikanske cerkve, so poskrbeli za razburjenje že leta 2003, ko so posvetili prvega homoseksualnega škofa Eugena Robinsona iz New Hampshirea. Del episkopalcev se je odcepil in ustanovil novo Anglikansko cerkev Severne Amerike. Lani decembra pa so se odločili, da na položaj škofinj Los Angelesa imenujejo Glaspoolovo ter Dianne Jardine Bruce, ki bosta prvi škofinji v 114-letni zgodovini škofije.

Episkopalci so to storili kljub opozorilom vrhovnega vodje anglikancev, nadškofa iz Canteburyja, da bo to še bolj povečalo razdor. Episkopalna cerkev ima okrog 2,2 milijona članov v 16 državah po svetu, Anglikanska cerkev pa jih ima 70 milijonov. Glaspoolova meni, da ni razlogov za razburjenje in upa, da bo lahko na položaju povečala enotnost episkopalcev. Dejstvo, da v teh dneh v Long Beachu potekajo dnevi homoseksualnega ponosa, po trditvah episkopalne cerkve, nima nobene zveze z datumom in krajem posvetitve.

Manj razburjenja povzročila posvetitev 53-letne Dianne Jardine Bruce, ki je v mladosti želela postati katoliška redovnica, vendar je kasneje spoznala, da si želi imeti družino in otroke. Še danes ne najde pravega odgovora, zakaj v Katoliški cerkvi duhovnikom tega ne dovolijo oziroma zakaj ne dovolijo duhovnic. Izbrala si je Episkopalno cerkev, v duhovniške vrste pa je stopila šele, ko je bila stara 40 let. Pred tem je bila bankirka.

Očitno sta spol in spolna usmerjenost posvečenih oseb med najbolj žgocimi temami v vseh krščanskih skupnostih danes.

FINANČNA KRIZA - Zgodovina se ponavlja

Grki so si pri varčevanju za zgled vzeli stare Grke

ATENE - Grki so se med razsipnim zapravljanjem, ki jih je pahnilo v sedanjo javnofinančno krizo, očitno zgledovali po svojih prednikih. Zadnja arheološka odkritja so namreč pokazala, da so morali tudi stari Grki zavezati mošnjiček in varčevati po obdobjih pretiranega zapravljanja, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Arheologi so med zadnjimi izkopavanji v antičnem mestu Pidna na severovzhodu Grčije, ki je veljalo za najpomembnejše trgovsko središče nekdanjega Makedonskega imperija, odkrili ostanke grobnic, ki razkrivajo, da so tudi Grki po obdobju pretiranega zapravljanja in gradnje bogatih grobnic v 4. stoletju pred našim štetjem zavezali mošnjiček

ter kot del varčevalnih politik v 3. stoletju pred našim štetjem gradili manjše in skromnejše grobnice.

Predstavniki makedonskega kralja Kassandra, ki je vladal konec 4. stoletja pred našim štetjem, so namreč izdali odlok, s katerim so prepovedali razkošnih grobnic ali nagrobnega okrasja ter priporočili manj zapravljanja med pogrebnimi obredi. Tako so grobnice iz 4. stoletja pred našim štetjem vsebovale dragocene kamne, zlat nakit, dovršene oblikovane vaze in slonokoščene izdelke, mlajše grobnice pa so bile skromnejše in manj okrašene.

Zgodovina se torej ponavlja, kar sicer ni nujno dobra tolažba.